

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Bakalářská práce

2023

Šimon Rogner

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

**Analýza informačních zdrojů ve zpravodajství českých
deníků o kauze Dozimetr**

Bakalářská práce

Autor práce: Šimon Rogner

Studijní program: Komunikační studia (specializace Žurnalistika)

Vedoucí práce: Mgr. Bc. Jaromír Hanzal

Rok obhajoby: 2023

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 31. 7. 2023

Šimon Rogner

Bibliografický záznam

ROGNER, Šimon. *Analýza informačních zdrojů ve zpravodajství českých deníků o kauze Dozimetr*. Praha, 2023. 72 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce Mgr. Bc. Jaromír Hanzal.

Rozsah práce: 127 372 znaků

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá informačními zdroji, které používaly české tištěné celostátní seriózní deníky (Deník N, E15, Hospodářské noviny, Lidové noviny, MF DNES, Právo) ve zpravodajství o kauze Dozimetr. Práce pomocí kvantitativní obsahové analýzy zkoumá, které informační zdroje deníky využívaly v prvním měsíci od začátku kauzy Dozimetr, ve které policie v červnu 2022 obvinila třináct lidí včetně tehdejšího náměstka primátora Petra Hlubučka nebo zlínského podnikatele Michala Redla, a to kvůli údajné korupci v Dopravním podniku hlavního města Prahy. Jedním z cílů výzkumu je zjistit, v jaké míře média citovala nejmenované zdroje nebo neveřejné policejní dokumenty, jejichž údajně nadměrné využívání se pravidelně opakuje v diskusích o mediálním pokrytí trestních kauz. Teoretická část práce shrnuje typologii informačních zdrojů, informační zdroje používané v trestních kauzách a způsob poskytování informací z trestního řízení podle české legislativy a soudní judikatury. Představuje také etické výzvy, kterým média ve zpravodajství o kriminálních případech čelí. Výsledky kvantitativní obsahové analýzy jsou hodnoceny i kvalitativním způsobem, který kriticky hodnotí práci médií a doporučuje témata pro možné budoucí mediální výzkumy.

Abstract

The bachelor thesis focuses on the information sources used by the Czech printed national serious daily newspapers (Deník N, E15, Hospodářské noviny, Lidové noviny, MF DNES, Právo) in their coverage of the Dozimetr case. The thesis uses quantitative content analysis to examine which information sources the dailies quoted in the first month after the beginning of the Dozimetr case. In June 2022, the police charged thirteen people in this case, including then-deputy mayor Petr Hlubuček and Zlín businessman Michal Redl, for alleged corruption in the Prague Transport Company. One of the objectives of the research is to determine the extent to which the media cited unnamed sources or non-public police documents. The alleged overuse of such sources is regularly repeated in discussions of media coverage of criminal cases. The theoretical part of the thesis summarises the typology of information sources, information sources used in criminal cases and the way information is provided from criminal proceedings according to Czech legislation and case law. It also presents the ethical challenges faced by the media in covering criminal cases. The results of the quantitative content analysis are also evaluated qualitatively, which

includes a critical assessment of the media's work and recommendations for potential future media research topics.

Klíčová slova

Kauza Dozimetr, české deníky, informační zdroj, trestní kauza, informování o trestním řízení, nejmenovaný zdroj, policejní dokument, kvantitativní obsahová analýza

Keywords

Dozimetr case, Czech newspapers, information source, criminal case, information about criminal proceedings, unnamed source, police document, quantitative content analysis

Title/název práce

Analysis of information sources in Czech dailies' coverage about the Dozimetr case

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval Mgr. Bc. Jaromíru Hanzalovi za vedení této práce. Děkuji také všem, kteří mě při psaní podporovali, zejména pak Alžbětě Mubeenové za její ochotu, rady a tipy.

Obsah

Úvod	1
1. Informační zdroje v médiích	2
2. Informační zdroje v trestních kauzách	6
3. Poskytování informací o trestním řízení	9
3.1 Poskytování informací o trestním řízení podle trestního řádu	9
3.1.1 Novelizace v roce 1992	9
3.1.2 Náhubkový zákon	10
3.1.3 Zmírnění kritizovaného ustanovení	11
3.2 Poskytování informací o trestním řízení podle zákona č. 106/1999 Sb.	12
3.2.1 Zákon č. 61/2006 Sb.	13
3.2.2 Zásahy soudů	14
3.2.3 Zákon č. 111/2019 Sb.	16
4. Etické výzvy při informování o trestním řízení	18
5. Kauza Dozimetr	21
6. Metodologická část	28
6.1 Cíl práce	28
6.2 Kvantitativní obsahová analýza	29
6.3 Výzkumné otázky a hypotézy	31
6.4 Jednotky měření a kategorie	32
6.5 Postup práce	35
6.6 Kvalitativní rozbor	36
7. Výsledky analýzy	37
7.1 Odpovědi na výzkumné otázky a hypotézy	37
7.2 Shrnutí závěrů analýzy	46
7.3 Kvalitativní rozbor	49
7.3.1 Kategorie „Jiné“	49
7.3.2 Kategorie „Policie (neoficiální)“	50
7.3.3 Ostatní policejní dokumenty	51
7.3.4 Sebe prezentace médií	51
7.3.5 Pokles nejmenovaných zdrojů a neveřejných dokumentů	52
7.3.6 Vyváženost	53
Závěr	55
Summary	55
Seznam použité literatury	57

Seznam elektronických zdrojů	57
Seznam jiných zdrojů	67
Teze bakalářské práce	69
Seznam příloh	72
Seznam tabulek	72

Úvod

Trestní kauzy zasahující do veřejné sféry a politiky jsou ze zřejmých důvodů vždy mediálně velmi sledované. Pro novináře zároveň představují složitou výzvu, protože se v jejich práci střetávají etické i právní principy. Presumpce nevinny, viktimizace obětí, veřejný zájem nebo vyváženost mezi procesními stranami trestního řízení – to jsou jen některé z výzev, s nimiž se novináři musejí vypořádávat. Nejinak tomu bylo a je v tzv. kauze Dozimetr týkající se především hospodaření pražského dopravního podniku, ve které policie v červnu 2022 obvinila celkem třináct lidí včetně podnikatelů, úředníků nebo tehdejšího náměstka pražského primátora. Cílem této práce je zkoumat informační zdroje, které v prvním měsíci od policejní razie používalo ve zpravodajství o kauze Dozimetr šest vybraných celostátních deníků.

Teoretická část této práce na základě odborné literatury popisuje informační zdroje, které média ve zpravodajství používají. Konkrétně člení typy zdrojů, komunikační kanály i vlastnosti, které pomáhají zdrojům k lepšímu přístupu do médií. Popisovány jsou také informační zdroje v trestních kauzách. Další kapitoly se věnují informování o trestním řízení, a to z pohledu trestního řádu, zákona o svobodném přístupu k informacím a soudní judikatury. Rozebírán je vývoj zákonů i judikatury od sametové revoluce do dnešní doby.

Metodologická část je založena na kvantitativní obsahové analýze, kterou doplňuje kvalitativní rozbor. V analýze jsou v prvním měsíci kauzy zkoumány zdroje ve zpravodajství šesti českých deníků (Deník N, E15, Hospodářské noviny, Lidové noviny, MF DNES, Právo), výsledky jsou následně popisovány. Práce médií je podrobena kritickému pohledu, v závěru jsou pak popsány další oblasti, jež by mohly být předmětem mediálních výzkumů.

1. Informační zdroje v médiích

Nejen pandemie onemocnění covid-19, ale i ruská válka proti Ukrajině stočily pozornost novinářů i široké veřejnosti na informační zdroje vyskytující se v mediálních obsazích. Veřejná diskuse o těchto tématech budila a budí vášně a jednotlivé názorové tábory se opírají o „své“ zdroje, z nichž se mnohdy staly mediální celebrity. Je tak zřejmé, že otázka informačních zdrojů je dnes aktuálnější než dříve, a to také s ohledem na nekončící rozvoj síťových digitálních médií. Důležitost zkoumání informačních zdrojů však již na přelomu tisíciletí zdůraznil mediální teoretik Paul Manning, který studium zdrojů a jejich vztahů s médii označuje za „zcela ústřední“ pro přemýšlení o zpravodajské žurnalistice¹.

Jednou ze základních typologií² je rozdělení zdrojů informací na primární a sekundární³. Mezi primární zdroje patří především přímí aktéři či svědci událostí, ale i dokumenty poskytující originální informace nebo audiovizuální záznamy nějaké události. Sekundární zdroje zahrnují tzv. svědectví z druhé ruky, komentáře jiných než přímo zúčastněných osob či materiály, které často zpracovávají a rozšiřují informace z primárních zdrojů.

Další okruh se odvíjí od znalosti daného zdroje, resp. jeho ochoty vystoupit veřejně pod svým jménem. Zatímco u pojmenovaných zdrojů jsou jméno a příjmení zdroje⁴, jeho funkce či pozice známé, tak u nejmenovaných zůstává totožnost zdroje z různých důvodů skryta. Anonymní zdroj se totiž může např. obávat o svoji bezpečnost či pracovněprávního postihu, zveřejní-li informaci, kterou by podle firemních předpisů zveřejnit neměl. V některých případech – mezi něž patří v této práci rozebírané trestní kauzy – pak může za zveřejnění určitých informací hrozit trestněprávní postih⁵. Podle míry anonymity lze zdroje dále dělit na úplně anonymní a částečně anonymní⁶, u nichž je zdroj mírně konkretizován, a to většinou s ohledem na prostředí, ve kterém se vyskytuje (např. zdroj z okolí premiéra nebo zdroj obeznámený s vyšetřováním).

Druhou typologií, jež bude v obsahové analýze použita, je rozdělení zdrojů na oficiální a neoficiální. Mezi oficiální zdroje patří typicky státní úřady a instituce, ale i další zavedené

¹ MANNING, Paul. *News and News Sources: A Critical Introduction*. Sage, 2001, s. 1.

² Typologie, kterou na rozdělení zdrojů používá i Moravec (viz pozn. č. 3), umožňuje na rozdíl od klasifikace širší pohled na členění zdrojů, a to podle jejich obdobných vlastností.

³ MORAVEC, Václav. *Proměny novinářské etiky*. Praha: Academia, 2020. Společnost (Academia), s. 207.

⁴ Tamtéž.

⁵ Např. za ohrožení utajované informace hrozí podle nejpřísnější sazby trestního zákoníku až dvanáct let vězení.

⁶ MORAVEC, Václav. *Proměny novinářské etiky*. Praha: Academia, 2020. Společnost (Academia), s. 208.

organizace nebo jednotlivci, kteří mají k informacím přístup a zároveň disponují vlivem⁷. Bývají označovány rovněž jako hlasy s přístupem⁸ a již výzkumy ze 70. a 80. let ukázaly, že mají mezi informačními zdroji velké zastoupení⁹. Naproti tomu neoficiální zdroje mají nižší autoritu než oficiální a většinou jde o lidi, kteří nejsou ve vedoucích funkcích. Tato skupina však není homogenní a je potřeba v ní rozlišovat, zda jako neoficiální zdroj vystupují „lidé z ulice“ (např. v reportáži z obce¹⁰) nebo zaměstnanec úřadu¹¹, jehož autorita a důvěryhodnost může být vyšší.

Z povahy zdrojů vychází míra obtížnosti, se kterou do mediálních obsahů vstupují. Jak bylo zmíněno, tak např. oficiální zdroje se v nich vyskytují častěji než neoficiální, obecně se pak dá říct, že snadněji se do médií dostávají zdroje, které si umějí zajistit přístup k novinářům. Podle amerického sociologa Herberta J. Gansa jsou k tomu potřeba čtyři vlastnosti: podnětnost, moc, schopnost dodat vhodné informace a geografická a sociální blízkost k novinářům¹². Za nejdůležitější považuje schopnost dodat vhodné informace, která souvisí i s mocí – o vlivných lidech chtějí média psát, ať už kvůli veřejnému zájmu (např. politici) nebo zájmu publika (např. celebrity). Podnětnost pak může korelovat s blízkostí k novinářům – pokud novináři/zdroje udržují se zdroji/novináři kontakt, mohou k nim být přístupnější; naopak odmítá-li např. vláda o nějakém tématu komunikovat, může v novinářích vzbudit podezření a motivovat anonymní zdroje¹³.

Způsoby, jak mohou zdroje s novináři komunikovat, rozdělil teoretik Leon Sigal na tři základní komunikační kanály: rutinní, neformální a iniciované¹⁴. Za rutinní kanály považuje oficiální jednání, tiskové zprávy, tiskové konference či projevy. Mezi neformální kanály podle něj patří zákulisní schůzky, úniky informací nebo zprávy od nevládních organizací. Iniciované kanály pak vyvolává sám novinář, který oslovuje zdroje nebo sám

⁷ MORAVEC, Václav. *Proměny novinářské etiky*. Praha: Academia, 2020. Společnost (Academia), s. 219.

⁸ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006, s. 80.

⁹ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006, s. 79.

¹⁰ SVOBODA, Tomáš. Reportáž z „nejhorší“ adresy v zemi, kde nabízí byty za cenu garáže - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 6. 2. 2022 [cit. 2023-07-27]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-reportaz-z-nejhors-i-adresy-v-zemi-kde-nabizi-byty-za-cenu-garaze-187304>.

¹¹ Dál zůstává starostou. Pro místní je dobrý kluk, *Právo*, 17. 6. 2022, s. 4, ISSN 1211-2119.

¹² GANS, Herbert J. *Deciding What's News: A Study of CBS Evening News, NBC Nightly News, Newsweek, and Time*. Evanston: Northwestern University Press, 2004, s. 117.

¹³ Gans (s. 119) dává za příklad aféru Watergate: „Čím více se Bílý dům snažil zabránit unikům informací, tím více zvýšil horlivost ostatních úředníků přinášet zprávy o lidech, které chtěli odhalit a donutit odejít z vlády.“

¹⁴ SIGAL, Leon V. *Reporters and officials: the organization and politics of newsmaking*. Boston: Houghton Mifflin Harcourt, 1973, s. 225.

zpracovává informace¹⁵.

Ani to, že se zdroj k novináři dostal, však bez dalšího neznamena, že bude do mediálního obsahu zařazen. Konečné rozhodnutí stále náleží redaktorovi a editorovi a ovlivňuje jej řada faktorů. Podle Ganse mezi ně patří předchozí vhodnost zdroje (pokud již byl dříve použit a osvědčil se; nesmí ale příliš „zevšednět“), produktivita zdroje (schopnost dodat hodně informací bez zbytečného vynaložení času a úsilí), spolehlivost (novináři chtějí zdroje, jejichž informace nemusí tolik ověřovat), důvěryhodnost (mají ji zdroje, které jsou přesné a upřímné), autorita (výhodu mají oficiální zdroje) a schopnost vyjadřování (zdroje by se ideálně měly vyjadřovat co nejstručněji a nejdramatičtěji).¹⁶

Výše zmíněné faktory nejsou jediným kritériem, které novináři posuzují, když zvažují zařazení informací od určitých zdrojů. Důvěryhodnost informací totiž nesouvisí jen s důvěryhodností zdroje, ale v určitých případech i s jejich počtem. Jako minimální hranice bývají označovány dva na sobě nezávislé zdroje¹⁷; kodexy České televize¹⁸ a Českého rozhlasu¹⁹ k tomuto popisu přidávají ještě slovo „důvěryhodný“. Tyto kodexy stanovují také výjimky – jde o informace oficiálně zpřístupněné veřejnými úřady a institucemi, „není-li z okolností zřejmé, že jde o nepravdivé nebo nepřesné údaje“²⁰. Kodex Aktuálně.cz mezi výjimky zařazuje i „agenturní zprávy, články statistického charakteru, zpravodajství o projevech politiků a podobné články, u kterých je zřejmý zdroj původu informace“.²¹ Podobně výjimky popisuje i etický kodex redakce Seznam Zpráv²², který zmiňuje ověřování z „více zdrojů“. Na jeden zdroj pak novináři Seznam Zpráv spoléhají výjimečně, zpravidla z podobných důvodů, které byly zmíněny v ostatních kodexech (výčet však není taxativní). Použití jednoho zdroje ale umožňují i kodexy ČT a ČRo. „Pokud je v naléhavých případech pro nemožnost ověřit informaci u druhého zdroje a s ohledem na váhu veřejného zájmu, k němuž se zpráva vztahuje, výjimečně nezbytné odvíšlat informaci pocházející pouze z jednoho zdroje, musí na to být divák (v *případě*

¹⁵ Tamtéž.

¹⁶ GANS, Herbert J. *Deciding What's News: A Study of CBS Evening News, NBC Nightly News, Newsweek, and Time*. Evanston: Northwestern University Press, 2004, s. 129-132.

¹⁷ OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích. Třetí, revidované*. Praha: Karolinum, 2020, s. 22.

¹⁸ Kodex České televize: zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání. Česká televize. Praha, 2003, s. 15.

¹⁹ Kodex Českého rozhlasu | Rada Českého rozhlasu. Rada Českého rozhlasu [online]. [cit. 2023-07-27]. Dostupné z: <https://rada.rozhlas.cz/kodex-ceskeho-rozhlasu-7722382>

²⁰ Tamtéž.

²¹ Etický kodex Aktuálně.cz - Aktuálně.cz. Aktuálně - Aktuálně.cz [online]. 6. 1. 2014 [cit. 2023-07-27]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/eticky-kodex/>.

²² Redakční etický kodex – O Seznamu. O Seznamu [online]. [cit. 2023-07-27]. Dostupné z: <https://o.seznam.cz/eticky-kodex/redakcni-eticky-kodex/>.

ČRo posluchač, pozn. autor) upozorněn,“ stojí v kodexu ČT²³. Podle této definice lze dovodit, že takové případy se mohou týkat zejm. tzv. breaking news, mezi něž je možné jistě zařadit i některé trestní kauzy s politickým přesahem. Aktuálně.cz pak umožňuje čerpat z jednoho zdroje ve výjimečných případech s tím, že publikování schvaluje šéfredaktor.

Vedoucí pracovníci médií sehrávají roli při ochraně zdroje, kterou kodexy také zmiňují – kodexy Aktuálně.cz i Seznam Zpráv shodně uvádějí, že identitu nejmenovaného zdroje „musí“ (v případě Aktuálně.cz) či „může“ (v případě Seznam Zpráv) znát šéfredaktor. Anonymitu zaručují zdrojům za splnění podmínek (veřejný zájem, obava o bezpečnost či obživu) také kodexy ČT a ČRo. Ochranu zdroje upravuje i tiskový zákon, podle kterého mají novináři i média „právo odepřít soudu, jinému státnímu orgánu nebo orgánu veřejné správy poskytnutí informace o původu či obsahu těchto informací“.²⁴

²³ Viz pozn. č. 18.

²⁴ Ochranu zdroje a obsahu informací konkretizuje § 16 zákona č. 46/2000 Sb. o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (tiskový zákon).

2. Informační zdroje v trestních kauzách

Výše zmíněné teoretické přístupy lze vztáhnout i na informační zdroje používané ve zpravodajství o trestních kauzách, jimiž se zabývá tato práce. Je však potřeba upozornit na odlišnosti mezi zpravodajstvím o trestních případech a např. o politice.

Zásadním rozdílem je fakt, že informování o trestních řízeních podléhá zákonným omezením. Podrobněji se jim věnují další kapitoly, stručně však shrňme, že orgány činné v trestním řízení (soud, státní zástupce a policejní orgán²⁵; dále také jen jako OČTŘ) informují podle § 8a odst. 1 trestního řádu o své činnosti poskytováním informací veřejným sdělovacím prostředkům s tím, že poskytnutí informací z některých důvodů odeprou. Mezi tyto důvody patří ochrana osob zúčastněných na trestním řízení (v přípravném řízení²⁶ nesmějí zveřejnit informace umožňující zjištění jejich totožnosti) a ochrana průběhu trestního řízení. Poskytnout tyto informace mají zakázáno i další osoby, kterým byly informace poskytnuty orgány činnými v trestním řízení. Další omezení se vztahují na informování o mladistvých obětech či obětech násilných trestných činů²⁷. Některá omezení či zákazy se vztahují pouze na orgány činné v trestním řízení, některé i na osoby, kterým OČTŘ informace poskytly, některé pak obecně na všechny osoby, především na veřejné sdělovací prostředky. Ty mohou informace požadovat jak podle trestního řádu (v rámci povinnosti OČTŘ je informovat), tak podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, který stanovuje další limity poskytování informací.

Orgány činné v trestním řízení vystupují – a tedy informují – ve všech fázích trestního řízení, v tom přípravném však hrají hlavní roli státní zástupce a policejní orgán. Z nich má zásadnější pravomoci státní zástupce, někdy nazýván také „pánem přípravného řízení“ (nebo „pánem sporu“²⁸), který v přípravném řízení stanovuje lhůty, ruší nezákonná rozhodnutí či podává obžalobu k soudu. Vrátime-li se ale k poskytování informací, právě státní zástupce si může v přípravném řízení vyhradit právo poskytovat informace o určité

²⁵ Pojmy používané v trestním řízení podrobně definuje § 12 trestního řádu.

²⁶ Přípravné řízení je prvním stadiem trestního řízení. Začíná zahájením úkonů trestního řízení a slouží k objasnění, zda byl spáchán trestný čin a zda ho případně spáchala určitá osoba. První fáze přípravného řízení se nazývá prověřování, druhá vyšetřování, kdy je již vedeno trestní stíhání. Přípravné řízení, které je za zákona neveřejné, končí podáním obžaloby k soudu či jiným rozhodnutím (např. odložení věci či zastavení trestního stíhání).

²⁷ Tyto trestné činy jsou taxativně vymezeny v § 8b odst. 2 trestního řádu.

²⁸ Latinsky „dominus litis“.

trestní věci – v tom případě informuje policejní orgán jen s jeho předchozím souhlasem²⁹.

Hlavními informačními zdroji v trestním řízení tak jsou soud, státní zástupce a policejní orgán jako orgány činné v trestním řízení. Trestního řízení se nicméně účastní i další potenciální informační zdroje – podezřelý/obviněný/obžalovaný/odsouzený (podle fáze trestního řízení), obhájce, poškozený, svědek, znalec či zmocněnec poškozených³⁰. Subjekty trestního řízení jsou i další osoby jako zúčastněná osoba, tlumočník, probační úředník nebo orgán sociálně-právní ochrany dětí³¹, vzhledem k jejich zákonem uložené mlčenlivosti se však nedá předpokládat jejich výskyt přinejmenším v pozici pojmenovaných zdrojů.

Mezi nejmenovanými zdroji se mohou teoreticky vyskytovat všechny výše zmíněné osoby, dále však i osoby na ně navázané (příbuzní, kolegové, koncipient z advokátní kanceláře obhájce³²), jiní zástupci OČTŘ (kolega vyšetřujících policistů, jiný než dozorující státní zástupce) nebo další osoby, které přicházejí do styku s informacemi z trestního řízení (např. úředník na katastrálním úřadě, který zpracovává rozhodnutí o zajištění nemovitosti).

Jako informační zdroje jsou ve zpravodajství o trestních kauzách používány také dokumenty. Zaměříme-li se na dokumenty pocházející přímo od OČTŘ, tak jde především o rozsudek, obžalobu, návrh na potrestání, příkaz k domovní prohlídce, příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků, trestní příkaz, usnesení o zahájení trestního stíhání, usnesení o odložení věci a další usnesení různého charakteru (rozhodnutí o zajištění nemovité věci³³, odvolání, vazbě, zastavení trestního stíhání, vrácení k došetření atd.). Mezi dokumenty používanými jako zdroje informací mohou být dále dokumenty pocházející z katastru

²⁹ Tuto možnost stanovuje § 8a odst. 3 trestního řádu.

³⁰ NESIGNOVÁNO. Kdo je kdo v trestním řízení? | Vše podstatné o trestním řízení | Více o státním zastupitelství - Soustava státního zastupitelství ČR. *Více o státním zastupitelství - Soustava státního zastupitelství ČR* [online]. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://verejnazaloba.cz/vice-o-sz/vse-podstatne-o-trestnim-rizeni/kdo-je-kdo-v-trestnim-rizeni/>.

³¹ Tamtéž.

³² Seznam Zprávy informovaly v červnu 2023 o tom, že části z policejního spisu k tzv. brněnské bytové kauzy unikly k ministru spravedlnosti Pavlu Blažkovi přes koncipienta advokáta jednoho z obviněných. Viz JELÍNKOVÁ, Adéla a Lukáš VALÁŠEK. Blažek získal část utajeného policejního spisu, kolegu z ODS kryl - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 5. 6. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-ministr-blazek-pranyruje-uniky-ze-spisu-sam-je-vsak-prevzal-od-kolegy-z-ods-229692>.

³³ Tato rozhodnutí je možné najít díky dálkovému přístupu do katastru nemovitostí. Viz např. ROGNER, Šimon. Policie zajistila dům manželky zakladatele Xixoio. Šéf představenstva firmy převádí byt — ČT24 — Česká televize. *ČT24 — Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR — Česká televize* [online]. 2. 12. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3547953-police-zajistila-dum-manzelky-zakladatele-xixoio-sef-predstavenstva-firmy-prevadi>.

nemovitostí (např. kupní smlouva³⁴), smlouvy (např. z registru smluv³⁵) či jiné materiály (např. usnesení politické strany).

Informačními zdroji v mediálních obsazích týkajících se trestních případů jsou dále aktéři a dokumenty, jež s průběhem trestního řízení bezprostředně nesouvisí. Politici, příznivci obviněných (např. Patrika Tušla a Tomáše Čermáka³⁶), experti, komentátoři, reportéři nebo média. Poslední příklad se týká jak vzájemného citování mezi různými médii, tak tzv. sebe prezentace média, když chce zdůraznit, že má informaci z vlastních zdrojů nebo že ji zjistilo první³⁷.

³⁴ Katastr nemovitostí umožňuje dálkový přístup k těmto dokumentům, který vyžaduje registraci a je zpoplatněný.

³⁵ Novináři využívají i webovou stránku Hlídač státu, který sdružuje různé databáze včetně registru smluv.

³⁶ Viz SVOBODOVÁ, Ivana. Boží bojovníci u soudu s Tušlem a Čermákem • RESPEKT. *RESPEKT* [online]. 7. 6. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.respekt.cz/kontext/bozi-bojovnici-u-soudu-s-tuslem-a-cermakem>.

³⁷ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006, s. 99-100.

3. Poskytování informací o trestním řízení

Poskytování informací o průběhu trestního řízení lze z ústavně-právního hlediska podřadit pod širší právo na informace, resp. povinnost státních orgánů poskytovat informace o své činnosti, kterou upravuje Listina základních práv a svobod (dále také jen jako LZPS), jež je součástí ústavního pořádku České republiky. LZPS v článku 17 jednak zaručuje právo na informace, jednak zavazuje státní orgány a orgány územní samosprávy, které „*jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti*“. Podmínky a provedení této povinnosti pak podle LZPS stanoví zákon.

V oblasti trestního řízení se jedná zejména o trestní řád (zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů), který upravuje postup orgánů činných v trestním řízení a je základem trestního práva procesního. Na trestní řád odkazuje – a zároveň jej doplňuje – zákon o svobodném přístupu k informacím (zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů), který stanovuje podmínky omezení na poskytování informací o činnosti orgánů činných v trestním řízení a o probíhajícím trestním řízení³⁸.

3.1 Poskytování informací o trestním řízení podle trestního řádu

Trestní řád upravuje poskytování informací o trestním řízení a osobách na něm zúčastněných v § 8a až 8d. Tato ustanovení zavazují orgány činné v trestním řízení i další osoby, omezují jejich možnost informovat o trestním řízení a v některých případech zakazují určité informace poskytovat. Trestní řád byl v souvislosti s těmito paragrafy od pádu komunistického režimu několikrát změněn – po prvotním uvolnění přišlo v návaznosti na problematiku informování médií o některých kauzách³⁹ zpřísnění norem v rámci tzv. náhubkového zákona. Kritizovaný zákaz publikování odposlechů byl po kritice nakonec zmírněn.

3.1.1 Novelizace v roce 1992

K liberalizaci poskytování informací o trestním řízení ze strany orgánů činných v trestním řízení po sametové revoluci došlo v lednu 1992, kdy nabyl účinnosti zákon č. 558/1991 Sb., který mimo jiné novelizoval trestní řád. Podle trestního řádu platného do té doby

³⁸ Oba zákony přitom mají opačnou filozofii, viz rozhodnutí kárného senátu ze dne 12. 6. 2023, čj. 11 Kss 6/2022-109, zejm. bod 95.

³⁹ Moravec připomíná tzv. kuřimskou kauzu, viz MORAVEC, Václav. *Proměny novinářské etiky*. Praha: Academia, 2020. Společnost (Academia), s. 374.

mohly být výsledky přípravného řízení zveřejněny jen se souhlasem vyšetřovatele a prokurátora⁴⁰. Nová úprava trestního řádu v § 8a stanovila, že orgány činné v trestním řízení informují o své činnosti veřejnost poskytováním informací sdělovacím prostředkům. Přitom podle novely dbají na to, aby neohrožovaly objasnění skutečností důležitých pro posouzení věci, nezveřejňovaly o osobách, které se účastní trestního řízení, údaje, které přímo nesouvisí s trestnou činností, a aby neporušily zásadu, že dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen. Druhý odstavce § 8a pak stanovil, že z důvodu uvedených v prvním odstavci orgány činné v trestním řízení poskytnuté informace odepřou.

3.1.2 Náhubkový zákon

Tato úprava byla v dubnu 2009 nahrazena novelou trestního řádu, konkrétně zákonem č. 52/2009 Sb., zvaným též jako „náhubkový zákon“. Ten měl podle důvodové zprávy⁴¹ zvýšit ochranu poškozených, jejich blízkých a osob mladších 18 let v trestním řízení, vedle toho ale po změnách v Poslanecké sněmovně omezil poskytování informací o trestním řízení. Nová podoba § 8a odst. 1 trestního řádu zakázala orgánům činným v trestním řízení zveřejňovat v přípravném řízení informace umožňující zjištění totožnosti osoby, proti které se vede trestní řízení, poškozeného, zúčastněné osoby a svědka. Výjimkami byly publikace informace pro účely pátrání nebo pro dosažení účelu trestního řízení.

Herczeg v této souvislosti poukazuje na pořadí osob chráněných před zveřejněním informací umožňující jejich identifikaci⁴² – zákon jako první uvádí osoby, proti kterým je trestní řízení vedeno (v přípravném řízení podezřelé a obviněné), až poté např. oběti trestných činů. Podobně zvýšil „náhubkový“ zákon ochranu před zveřejněním odposlechnů lidí, mezi nimiž se z podstaty objevují i podezřelí. Podle novely nesměl nikdo bez souhlasu dotčené osoby zveřejnit informace o nařízení či provedení odposlechu ani informace z něj získané, pokud by vedly ke zjištění její totožnosti a nebyly použity jako důkaz v řízení před soudem. Další změny se týkaly zákazu zveřejnit informace o obětech násilných trestných činů a poškozených mladších 18 let nebo pravomocný rozsudek s uvedením jména a

⁴⁰ Prokurátoři působili v České republice až do roku 1994, kdy nabyl účinnosti Zákon č. 283/1993 Sb. o státním zastupitelství, který je nahradil pojmem státní zástupce.

⁴¹ Sněmovní tisk 443/0 – Vládní návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Parlament ČR, Poslanecká sněmovna 2006-2010 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z:

<https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=26143&pdf=1>.

⁴² HERCZEG, Jiří. *Média a trestní řízení*. Praha: Leges, 2013. Praktik (Leges), s. 35-36.

bydliště těchto poškozených. Mezi výjimkami bylo opět pátrání po osobách, dosažení účelu trestního řízení nebo výslovný souhlas poškozeného.

„Náhubkový“ zákon tak ochranu poškozených před zveřejňováním informací posílil, vyvolal ale také kritiku části veřejnosti, především pak novinářů⁴³, kterým v případě zveřejnění nově „zakázaných“ informací o trestním řízení v hromadně sdělovacích prostředcích hrozila pokuta ve výši až 5 milionů Kč a potenciálně trestní stíhání. Novela totiž změnila skutkovou podstatu trestného činu neoprávněného nakládání s osobními údaji, který by nově spáchal člověk, který zpřístupnil osobní údaje shromážděné v průběhu trestního řízení a způsobil tím vážnou újmu na právech nebo zájmech dotčené osoby. Za spáchání trestného činu v tisku, televizi či na internetu stanovil zákon trest odnětí svobody s horní hranicí pěti let.

Poslanci novelu trestního řádu přijali téměř jednomyslně (nikdo nehlasoval proti), Senát jim ale zákon vrátil s návrhem vypustit § 8c, který se týkal zákazu zveřejňovat odposlechy. Poslanecká sněmovna ovšem novelu přijala v původní podobě, o více než týden později ji navzdory výhradám několika nevládních organizací⁴⁴ podepsal prezident Václav Klaus.

3.1.3 Zmírnění kritizovaného ustanovení

Odpor vůči „náhubkovému“ zákonu s jeho přijetím neskončil. Kritika nevládních organizací pokračovala – Česká republika se kvůli němu v roce 2009 propadla v žebříčku World Press Freedom Index, ve kterém Reportéři bez hranic hodnotí svobodu tisku a médií v jednotlivých zemích, a to ze 16. na 24. místo⁴⁵. Měsíc po vstoupení zákona v účinnost se pak skupina 34 senátorů v čele s místopředsedou horní komory Petrem Pithartem obrátila na Ústavní soud s návrhem na zrušení podle nich problematických pasáží⁴⁶.

Předtím, než Ústavní soud o jejich návrhu rozhodl, začal nakonec úspěšný pokus o novelizaci „náhubkového“ zákona. Změny kritizovaných ustanovení navrhla ještě v roce 2009 úřednická vláda Jana Fischera, v Parlamentu je však o dva roky později prosadila až

⁴³ RED. Šéfredaktoři píšou premiérovi kvůli náhubkovému zákonu | Týden.cz. *Týden.cz - Aktuální zpravodajství v souvislostech* [online]. 6. 5. 2009 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.tyden.cz/rubriky/media/sefredaktoři-pišou-premierovi-kvůli-nahubkovému-zákonu_118116.html#.

⁴⁴ MORAVEC, Václav. *Proměny novinářské etiky*. Praha: Academia, 2020. Společnost (Academia), s. 377.

⁴⁵ World Press Freedom Index 2009. Reporters Without Borders (RSF), 4. 5. 2009 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://rsf.org/en/index?year=2009>.

⁴⁶ ČTK. 'Náhubkový' zákon je u Ústavního soudu | Domov | Lidovky.cz. *Lidovky.cz - zprávy, analýzy, rozhovory* [online]. 7. 5. 2009 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/nahubkovy-zakon-je-u-ustavniho-soudu.A090507_165045_ln_domov_tai.

následující vláda Petra Nečase. Zákon č. 207/2011 Sb. zmínil novináři kritizované ustanovení § 8c o zákazu publikování odposlechů – nově bylo možné informace z nich zveřejnit, „odůvodňuje-li to veřejný zájem, pokud převažuje nad právem na ochranu soukromí dotčené osoby“. Možnost zveřejňovat v případě převažujícího veřejného zájmu jinak „zakázané“ informace se vztahuje i na další paragrafy a orgány činné v trestním řízení ji od té doby již využily⁴⁷. OČTŘ, média i další osoby by ale při tom podle zákona měly zvláště dbát na ochranu zájmů osob mladších 18 let. Spor o „náhubkový“ zákon touto změnou skončil, Ústavní soud pak zároveň zastavil řízení o návrhu skupiny senátorů na zrušení novely.

3.2 Poskytování informací o trestním řízení podle zákona č. 106/1999 Sb.

Zásadní normou upravující ústavně zakotvené právo na informace je zákon o svobodném přístupu k informacím (zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů), nazývaný též „stošestka“. Návrh zákona, který by státním a samosprávným orgánům stanovil povinnost poskytovat informace o své činnosti, v lednu 1998 poprvé předložili senátor Michael Žantovský a poslanec Oldřich Kužilek⁴⁸. V květnu normu schválila Poslanecká sněmovna⁴⁹, Senát jí pak předlohu s úpravami v červnu vrátil. Volební období Poslanecké sněmovny však bylo zkráceno do 30. června 1998 a o senátním návrhu již nehlasovala. Senát proto návrh znovu předložil Poslanecké sněmovně, která ho definitivně schválila v únoru 1999⁵⁰. Senát návrh o měsíc později s připomínkami opět vrátil, Poslanecká sněmovna pak senátní verzi v květnu schválila. Prezident Václav Havel zákon podepsal 27. května 1999, v účinnost vstoupil 1. ledna 2000.

Zákon o svobodném přístupu k informacím prošel od roku 2000 několika novelami, které mimo jiné rozšířily okruh povinných subjektů, zpracovaly příslušné předpisy Evropské unie nebo zpřesnily postup při poskytování informací. Změny se dotkly i poskytování

⁴⁷ Příkladem je tisková konference Vrchního státního zastupitelství v Olomouci a Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu z 14. června 2013 po zásahu na Úřadu vlády, kdy náměstek vrchního státního zástupce v Olomouci Pavel Komár jmenoval tehdejší šéfkou premiérova kabinetu Janu Nagyovou, obviněnou kvůli sledování premiérovy manželky. Obviněné – tehdejšího premiéra Andreje Babiše a jeho bývalou poradkyni Janu Nagyovou – pak na tiskové konferenci ke kauze Čapí hnízdo z 4. prosince 2019 jmenoval i nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman.

⁴⁸ Parlament se bude seznamovat s novým zákonem o informacích. ČTK, 22. 1. 1998, 15:01. Archiv ČTK.

⁴⁹ Sněmovna schválila zákon o svobodě informací. ČTK, 21. 5. 1998, 10:30. Archiv ČTK.

⁵⁰ Viz Hlasování pořadové číslo 200. Stenografický zápis 9. schůze, 10. 2. 1999. Stenoprotokoly – PS ČR 1998-2002 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?G=13374>.

informací o trestním řízení. Původní znění zákona v § 11 odst. 4a stanovilo, že „*povinné subjekty dále neposkytnou informace o probíhajícím trestním řízení*“, v odst. 4b pak dodalo, že povinné subjekty neposkytnou ani informace o rozhodovací činnosti soudů. Tato dvě ustanovení byla od té doby upravena, přijat byl i nový odstavec 6, který dále rozvádí omezení na poskytnutí informací o trestním řízení. Do znění zákona a jeho interpretace zasáhly rovněž soudy.

3.2.1 Zákon č. 61/2006 Sb.

První změnu ve výše zmíněných ustanoveních přinesl zákon č. 61/2006 Sb., kterým došlo k transpozici evropské směrnice o opakovaném použití informací veřejného sektoru. Při té příležitosti předložila vláda rovněž další změny informačního zákona včetně úpravy § 11 odst. 4a, z něhož chtěla vypustit slovo „*probíhajícím*“. Podle důvodové zprávy vládního návrhu⁵¹ změna reagovala na novelu trestního řádu z roku 2000, po níž kriminalisté při odhalování trestných činů postupují podle trestního řádu (místo zákona o policii) a veškeré informace o trestním řízení soustředí do trestních spisů. „*Poskytnutím fotokopií trestních spisů na základě zákona o svobodném přístupu k informacím by mohlo dojít ke zpřístupnění údajů o ukončeném trestním řízení, které se později opět stane řízením probíhajícím a podléhajícím trestnímu řádu s tím, že údaje obsažené ve spise již budou zpřístupněny veřejnosti,*“ uvedla důvodová zpráva⁵². Tento návrh nicméně neprošel, protože Poslanecká sněmovna schválila komplexní pozměňovací návrh Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu, který jej vypustil⁵³. Poslanecká sněmovna také souhlasila s pozměňovacím návrhem poslance ODS Zbyňka Novotného, který mimo jiné upravil § 11 odst. 4 písm. b). Ten nově umožnil, aby soudy poskytovaly žadatelům pravomocné rozsudky. Senát navrhl slovo „*rozsudky*“ nahradit slovem „*rozhodnutí*“, Poslanecká sněmovna ale senátní úpravy kvůli dalším změnám⁵⁴ nepřijala a schválila svoji původní verzi včetně slova „*rozsudky*“.

⁵¹ Sněmovní tisk 991/0 – Vládní návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (...). Parlament ČR, Poslanecká sněmovna 2002-2006 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=14119&pdf=1>.

⁵² Tamtéž, s. 28.

⁵³ Sněmovní tisk 991/2 – Pozměňovací a jiné návrhy k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (...). Parlament ČR, Poslanecká sněmovna 2002-2006 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=14121&pdf=1>.

⁵⁴ FUREK, Adam, Lukáš ROTHANZL a Tomáš JIROVEC. *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2016, s. 543.

3.2.2 Zásahy soudů

Do výkladu zákona o svobodném přístupu k informacím, konkrétně dvou ustanovení upravujících poskytování informací o trestním řízení, několikrát zasáhly především správní soudy. Přímo do zákona pak v březnu 2010 intervenoval Ústavní soud, který v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 2/10 vypustil z ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona slovo „pravomocných“.⁵⁵ Vyhověl tak návrhu tehdejšího náměstka ministra životního prostředí Františka Korbela, který se dožadoval nepravomocných rozsudků v kauze pochybného prodeje majetku bývalého Fondu dětí a mládeže.⁵⁶ Městský soud v Praze i Nejvyšší správní soud jeho žalobu zamítly, podle pléna Ústavního soudu ale nebylo paušální omezení práva na informace nezbytné. „Ústavní soud tedy zdůrazňuje, že bude nutné zkoumat v každé jednotlivé věci (podle okolností konkrétního případu) naplnění podmínky nezbytnosti omezení základního práva jednotlivce na informace, tedy zde i omezením práva na poskytnutí rozsudku nepravomocného,“⁵⁷ napsal Ústavní soud do odůvodnění svého rozhodnutí, kterým rozsudek Nejvyššího správního soudu zrušil.

Správní soudy se v souvislosti s ustanovením § 11 odst. 4 písm. b) zabývaly rovněž pojmem „rozhodovací činnost soudů“, o níž se dodnes nesmějí informace – s výjimkou rozsudků – poskytovat. V zásadě potvrdily⁵⁸ doporučení obsažené v Instrukci Ministerstva spravedlnosti č.j. 13/2008-SOSV-SP⁵⁹, podle kterého lze za rozhodovací činnost soudů považovat „nejen vlastní rozhodování soudů, ale také jejich postup v soudním řízení, jejich úkony směřující ke zjištění skutkového stavu věci a úkony účastníků učiněné vůči soudu a ostatním účastníkům řízení v rámci projednávání sporů a jiných právních věcí“⁶⁰. Jiná judikatura včetně zmíněného nálezu Ústavního soudu však vypovídá o existenci liberálnějšího přístupu, na který apelují také autoři komentáře o informačním zákonu. Upozorňují totiž na to, že soudy mohou meritorně rozhodovat i formou usnesení (např. v případě, že jím potvrzují prvoinstanční rozsudek): „Zakotvení povinnosti poskytovat pouze rozsudky se tak z tohoto hlediska jeví jako nesystémové, neboť na základě

⁵⁵ Nález Ústavního soudu ze dne 30.3.2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10.

⁵⁶ Podle informačního zákona lze nově žádat o nepravomocné rozsudky. ČTK, 30. 3. 2010, 12:39. Archiv ČTK.

⁵⁷ Nález Ústavního soudu ze dne 30.3.2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10, bod 40.

⁵⁸ Viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 7. 2012, čj. 30 A 66/2011-59.

⁵⁹ Instrukce Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 24. 7. 2009, č. j. 13/2008-SOSV-SP, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Ministerstvo spravedlnosti, 24. 7. 2009 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://justice.cz/documents/12681/742751/Instrukce_MSp_k_InfZ-nova.pdf/9d25e730-7b73-4445-9284-c7e179cdc97e.

⁶⁰ Tamtéž, s. 2.

stávajícího ustanovení nemusí být vždy možno spolehlivě získat informace o rozhodnutích, jimiž je řízení ukončeno (...).“⁶¹

Zastáncem méně restriktivního výkladu informačního zákona – v tomto případě § 11 odst. 4 písm. a) – byl pravděpodobně také soudce Aleš Dufek, který jako pověřený místopředseda Městského soudu v Brně na podzim 2022 poskytl médiím na žádosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím celkem dvanáct dokumentů o tzv. brněnské bytové kauze Taxis, které obsahovaly příkazy k prohlídce jiných prostor a pozemků nebo rozhodnutí o vazbě, tedy informace z přípravného řízení. Čelil za to kritice ministra spravedlnosti Pavla Blažka, který na něj kvůli tomu podal kárnou žalobu. Kárný senát Nejvyššího správního soudu sice Dufka v červnu 2023 obvinění zprostil⁶², zároveň ho ale podrobil kritice za to, že poskytl médiím informace z neveřejného přípravného řízení. Kárný senát ve svém zprošťujícím rozhodnutí obsáhle citoval judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž „omezení práva na informace z probíhajícího trestního řízení, zejména v jeho přípravné fázi (tj. před zahájením trestního stíhání), bude spíše pravidlem než výjimkou“⁶³ nebo že „zákaz zveřejňování informací umožňujících zjištění totožnosti osob v přípravném řízení je tedy pravidlem, které může být prolomeno jen v nezbytných případech“.⁶⁴

Kárný senát ale zároveň uvedl, že za současného právního stavu je ochrana informací z trestního řízení do velké míry nedostatečná⁶⁵, a to i s ohledem na rozdílné filozofie zákona o svobodném přístupu k informacím a trestního řádu.⁶⁶ „Kárný soud též upozorňuje na jistou jednostrannost, kterou vykazuje judikatura Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu v tom smyslu, že vždy akcentuje význam práva na informace v demokratické společnosti (...). Důvodem je, že ‚podvozky‘, na nichž tato rozhodnutí vznikala, byly prakticky vždy žaloby neúspěšných žadatelů o informace z trestního řízení – a právě jejich právo zaručené čl. 17 Listiny stálo v centru pozornosti soudů, zatímco veřejný zájem na řádném průběhu trestního řízení (náležitém zjištění trestných činů a spravedlivém potrestání pachatelů) či práva osob, jichž se požadované informace nějakým

⁶¹ FUREK, Adam, Lukáš ROTHANZL a Tomáš JIROVEC. *Zákon o svobodném přístupu k informacím: Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2016, s. 543.

⁶² Soudce Dufek nespáchal kárný delikt, když poskytl médiím informace z kauzy Taxis. ČTK, 12. 6. 2023, 14:56. Archiv ČTK.

⁶³ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017 č. j. 6 As 338/2016-55.

⁶⁴ Rozhodnutí kárného senátu ze dne 12. 6. 2023, čj. 11 Kss 6/2022-109, bod 89.

⁶⁵ Tamtéž, bod 144.

⁶⁶ Tamtéž, bod 95.

způsobem týkaly, plnila spíše roli jakési vztažné soustavy v rámci prováděného testu proporcionality (legitimního cíle, který má případné omezení práva na informace ospravedlnit),“ uvedl senát ve svém rozhodnutí.⁶⁷ Předseda kárného senátu Tomáš Langášek dal za pravdu ministru Blažkovi v tom, že řešením by mohla být změna legislativy, „jež by lépe navázala zákon o svobodném přístupu k informacím na trestní řád, respektive podrobněji upravila poskytování informací z trestního řízení tak, aby dostatečně odrážela zásadně neverejnou povahu přípravného řízení a chránila práva osob, jichž se trestní řízení nějakým způsobem týká“.⁶⁸

3.2.3 Zákon č. 111/2019 Sb.

Zatím poslední změny v ustanoveních informačního zákona, jež se týkají poskytování informací z trestního řízení, přinesl zákon č. 111/2019 Sb., který rozšířil § 11 odst. 4 písm. a) a přidal nový odstavec číslo 6. Povinné subjekty tak nově nesmí poskytovat informaci „o probíhajícím trestním řízení, nebo týkající se trestního řízení, pokud by její poskytnutí ohrozilo či zmařilo účel trestního řízení, zejména zajištění práva na spravedlivý proces“. Podle nového šestého odstavce pak povinný subjekt neposkytne informaci „o činnosti orgánů činných v trestním řízení nebo bezpečnostních sborů, která se týká předcházení, vyhledávání, odhalování nebo stíhání trestné činnosti nebo ochrany bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, pokud by její poskytnutí ohrozilo práva třetích osob anebo schopnost orgánů veřejné moci předcházet trestné činnosti, vyhledávat nebo odhalovat trestnou činnost, stíhat trestné činy nebo zajišťovat veřejný pořádek a bezpečnost České republiky“.

Zatímco šestý odstavec navrhovala v mírně odlišném znění do zákona již vláda, tak § 11 odst. 4 písm. a) měl být z informačního zákona zcela vypuštěn. Naopak, vládní novela měla nově zakotvit zákaz na „poskytování informací o probíhajícím trestním řízení a osobách na něm zúčastněných, s výjimkou informací o rozhodnutích soudů ve věci samé“. Podle důvodové zprávy⁶⁹ měla úprava reagovat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které musely orgány činné v trestním řízení zkoumat a podrobně odůvodňovat, proč některé informace neposkytnou. „Vyloučením probíhajícího trestního řízení z působnosti informačního zákona tak dosavadní norma materiálně nedozná změn, odpadne však

⁶⁷ Tamtéž, bod 96.

⁶⁸ Tamtéž, bod 145.

⁶⁹ Sněmovní tisk 139/0 – Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů. Parlament ČR, Poslanecká sněmovna 2017-2021 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=134598>.

administrativní zatížení orgánů činných v trestním řízení, odvíjející se od povinnosti své kroky detailně odůvodňovat,“ uvedla důvodová zpráva⁷⁰ s tím, že informování bude probíhat pouze podle trestního řádu. Novela byla rovněž reakcí na závěry sněmovní vyšetřovací komise k únikům informací z vyšetřovacích spisů⁷¹.

Poslanecká sněmovna novelu v prosinci 2018 s několika pozměňovacími návrhy schválila, z nichž ten od pirátského poslance Ondřeje Profanta⁷² „vrátil“ do informačního zákona upravený § 11 odst. 4 písm. a) a přidal zmiňovaný odstavec 6. Poslanec Profant v odůvodnění návrhu znovu zmínil potřebu zabránit snahám o získání informací z přípravného řízení, uvedl ale, že omezení nemá dopadat na případy, kde nehrozí riziko porušení práva na spravedlivý proces, „např. jde-li o informaci veřejně známou“⁷³. Výslednou podobu zákona poslanci jednoznačně schválili. Senát úpravu s několika změnami, které se týkaly jiných ustanovení, do dolní komory vrátil, Poslanecká sněmovna však setrvala na původní verzi.

⁷⁰ Tamtéž, s. 127.

⁷¹ ČTK. Sněmovna schválila doporučení k únikům, trestnou činnost státních zástupců má prověřovat útvar u NSZ - Česká justice. *Homepage - Česká justice* [online]. 12. 9. 2017 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2017/09/snemovna-schvalila-doporuceni-k-unikum-trestnou-cinnost-statnich-zastupcu-bude-proverovat-utvar-u-nsz/>.

⁷² Pozměňovací návrh poslance Ondřeje Profanta k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů. Parlament ČR, Poslanecká sněmovna 2017-2021 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=136154&pdf=1>.

⁷³ Tamtéž, bod 6.

4. Etické výzvy při informování o trestním řízení

Informování o trestním řízení staví před novináře etické výzvy i právní povinnosti, které jim ukládá zákon. Do druhé kategorie spadají ochrana obětí a poškozených a princip presumpce nevin⁷⁴, jež zavazují nejen orgány činné v trestním řízení, ale i veřejné sdělovací prostředky jako subjekt, který má vliv na veřejné mínění. Mezi morálně-etické problémy však lze zařadit i další otázky týkající se vztahu novinářů k orgánům činným v trestním řízení (či naopak k obhájčům) nebo prezentace kriminálních činů u národnostních menšin (např. spory mezi Romy a Ukrajinci⁷⁵).

Trestní řád poprvé představuje presumpci nevin, zmíněnou také v Listině základních práv a svobod, ve druhém paragrafu jako druhou ze základních zásad trestního řízení. Podle ní se na každého, kdo nebyl pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu uznán vinným, hledí jako na nevinného. Ve vztahu k informování o trestním řízení je pak princip presumpce nevin opět zmíněn v § 8a odst. 1. Řada médií ho zmiňuje i ve svých etických kodexech⁷⁶, ve svých nálezech se jím pak zabýval i Ústavní soud, který např. ve sporu o článek Mladé fronty DNES přiznal obžalovanému podnikateli omluvu za použití výrazu „kuplíř“, přestože podnikatel nebyl pravomocně odsouzen⁷⁷. „Informování veřejnosti o trestním řízení, jakož i na ně navazující veřejná diskuse nesmí být vedeny v tom smyslu, že otázka viny je předem rozhodnuta,“⁷⁸ uvedl mimo jiné Ústavní soud a zdůraznil velkou moc médií, která podle něj mohou obviněné vystavit velkému tlaku, jemuž lze jen těžko čelit (zvláště nejde-li o veřejně známé osoby se snadnějším přístupem do médií).

Omluvy a zejména státní odškodnění získala od médií kvůli nerespektování presumpce nevin i bývalá zdravotní sestra Věra Marešová, která čelila obžalobě z vražd šesti pacientů v Lužické nemocnici v Rumburku. Krajský soud v Ústí nad Labem i Vrchní soud v Praze jí obžaloby postupně zprostily s tím, že skutky se nestaly⁷⁹. Některá média však Marešovou mezitím přejmenovala na „sestru Smrt“ a vydávala články s titulky „Sestra zabila šest pacientů“, „Vraždicí sestra na JIP v Rumburku“ či „Sestra smrti neměla

⁷⁴ Presumpce nevin je upravena v článku 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a v § 2 odst. 2 trestního řádu.

⁷⁵ Viz napětí mezi některými Romy a Ukrajinci z června a července 2023, které odstartovalo po smrti Roma v Brně, z jehož vraždy je podezřelý cizinec, podle některých médií Ukrajinec.

⁷⁶ Např. Česká televize v článku 14 Kodexu České televize či Seznam Zprávy v části II odst. 3 Redakčního etického kodexu.

⁷⁷ Nález Ústavního soudu ze dne 23.6.2015, sp. zn. II. ÚS 577/13.

⁷⁸ Tamtéž, bod 34.

⁷⁹ Zproštění viny sestry Marešové z vražd pacientů je pravomocné. ČTK, 26. 7. 2016, 14:59. Archiv ČTK.

ráda pacienty! Šest jich zabila“.⁸⁰ Presumpci nevinny některá média porušovala i v případě bývalého výchovného a sociálního poradce Hradní stráže Miloše Topolovského, obžalovaného ze znásilnění několika vojáků, ale nakonec zproštěného obžaloby. Moravec⁸¹ v této souvislosti připomíná část reportáže TV Nova, v níž – krátce po začátku trestního stíhání – zaznělo, že Topolovský se „pokusil znásilnit vojáka základní služby“.

Trestní řád upravuje také ochranu obětí a poškozených. Jak již bylo popsáno, orgány činné v trestním řízení nesmějí v přípravném řízení zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti poškozeného, nikdo pak nesmí (v souvislosti s trestným činem) zveřejnit informace umožňující zjištění nezletilého poškozeného nebo poškozeného, který byl zavražděn, zabit nebo vůči němu byl spáchán jiný z násilných trestných činů (obchodování s lidmi, znásilnění, šíření pornografie či týrání svěřené osoby).⁸² Podobně trestní řád zakazuje zveřejnění snímků, záznamů či jiných informací z hlavního líčení, které by mohly vést k zjištění totožnosti poškozených ve zmíněných trestných činech. Zákon umožňuje výjimky, a to např. při pátrání po osobách, při veřejném zájmu nebo pokud k tomu dotčená osoba (poškozený) dala výslovný souhlas. Tyto změny byly do trestního řádu začleněny v rámci tzv. náhubkového zákona, který reagoval mimo jiné na kauzu týraných chlapců z Kuřimi z roku 2007. Moravec poukazuje na to, že někteří reportéři pronásledovali chlapce i jejich rodinu⁸³ – za příklad dává text deníku MF DNES, jehož novinářka pod falešnou identitou pronikla do nemocnice a pořídila tam fotografie obou nezletilých dětí (redakce je překryla černým proužkem).

Ochranu obětí upravuje v českém právním řádu zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů. Sdělovací prostředky zmiňuje dvakrát – nejprve v souvislosti s tzv. druhotnou újmou a poté v § 3 odst. 2, v němž různým subjektům včetně OČTŘ a sdělovacích prostředků stanovuje „*povinnost respektovat osobnost a důstojnost oběti, přistupovat k oběti zdvořile a šetrně a podle možností jí vycházet vstřícně*“. Explicitně pak varuje před tím, aby nedocházelo k „*prohlubování újmy způsobené oběti trestným činem nebo k druhotné újmě*“. Druhotnou újmu pak zákon definuje újmou, kterou oběti nezpůsobil samotný trestný čin, ale která vznikla v důsledku přístupu policie, lékařů, znalců, obhájců či sdělovacích prostředků. Touto otázkou se zabývá i mediální teorie, jež v některých výkladech rozlišuje

⁸⁰ BOUŠKA, Josef. Novináři vraždili, aby si ulehčili práci • RESPEKT. *RESPEKT* [online]. 25. 1. 2016 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.respekt.cz/externi-hlasy/novinari-vrazdili-aby-si-ulehcili-praci>.

⁸¹ MORAVEC, Václav. *Proměny novinářské etiky*. Praha: Academia, 2020. Společnost (Academia), s. 182.

⁸² Viz § 8b odst. 2 tr. řádu.

⁸³ MORAVEC, Václav. *Proměny novinářské etiky*. Praha: Academia, 2020. Společnost (Academia), s. 374.

dokonce tři fáze tzv. viktimizace, tedy procesu, v jehož průběhu se člověk stává obětí trestného činu.⁸⁴ Druhotné újmě pak odpovídá sekundární viktimizace. Některé příklady z poslední doby však naznačují jisté zlepšení v přístupu médií k obětem trestných činů – např. v kauze bývalého poslance Dominika Feriho, obžalovaného ze dvou znásilnění a jednoho pokusu o něj, který před začátkem hlavního líčení v únoru 2023 uvedl profesi a jméno jedné z poškozených, jejíž případ policie odložila⁸⁵. Média ale jeho vyjádření dále vesměs nesdílela a např. novinář deníku Reflex Martin Bartkovský video, v němž Feri poškozenou jmenuje, s omluvou smazal.⁸⁶

Další etická výzva spojená s informováním o trestních kauzách souvisí v širším smyslu s požadavkem na novinářskou nestrannost a nezávislost. Média totiž ve zpravodajství o trestních případech odkazují také na orgány činné v trestním řízení, jejichž informace (někdy z uniklých policejních dokumentů) mohou konstruovat narativ, jímž se o dané kauze informuje. Vytvářet příběh mohou samozřejmě i obvinění či jejich obhájci, ale ti na rozdíl od OČTŘ nemají povinnost informovat veřejné sdělovací prostředky, případně možnosti hovořit s novináři nevyužívají (např. kvůli mlčenlivosti). V méně exponovaných případech pak média ani nemohou obviněné kontaktovat (neznají totiž jejich totožnost), jindy jsou např. ve vazbě a je tak jen velmi obtížné je kontaktovat. Objevují se i případy, kdy média kontaktuje (domnělý) poškozený a příběh tak vypráví zejména on.⁸⁷

⁸⁴ MORAVEC, Václav. *Proměny novinářské etiky*. Praha: Academia, 2020. Společnost (Academia), s. 176.

⁸⁵ BLAŽEK, Vojtěch. Feri zveřejnil jméno jedné oběti. Je to zastrašování, říká její právnička - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 14. 2. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzu-feri-zverejnil-jmeno-jedne-obeti-je-to-zastrasovani-rika-jeji-pravnicka-225718>.

⁸⁶ BARTKOVSKÝ, Martin. [Smazal jsem video,...] In: Twitter [online]. 15. 2. 2023, 14:05. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://twitter.com/bartkovskym/status/1625843665322102784?s=20>.

⁸⁷ Příkladem je případ odvolaného ředitele Úřadu práce Viktora Najmona, kterému měl za rezignaci nabídnout mimořádnou odměnu ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka. Najmon si z rozhovoru s Jurečkou pořídil nahrávku, kterou v březnu 2023 zveřejnila MF DNES.

5. Kauza Dozimetr

Kauzu Dozimetr spustili policisté z Národní centrály proti organizovanému zločinu (NCOZ) ve středu 15. června 2022 po dvou letech skrytého prověřování⁸⁸. Kriminalisté od rána zasahovali na desítkách míst v Praze a Středočeském kraji – podle médií v budově magistrátu, Dopravního podniku hl. města Prahy (DPP)⁸⁹, Všeobecné zdravotní pojišťovny (VZP) nebo v sídle středočeských silničářů⁹⁰. Později média napsala, že NCOZ zasahovala také v šumperském výrobním družstvu Raudo⁹¹ a že se zajímala i o manažery Pražských služeb⁹². Vrchní státní zastupitelství v Praze, konkrétně dozorující státní zástupce Adam Borgula, na svém webu 15. června sdělilo, že bylo zahájeno trestní stíhání proti 11 osobám a že stíhané skutky souvisí s hospodařením DPP⁹³. Další informace vzhledem k fázi trestního řízení nesdělil, neupřesnil tak právní kvalifikaci ani další detaily kauzy.

Média začala již během dopoledne zveřejňovat jména prvních obviněných osob. Deník N uvedl, že obvinění čelí náměstek primátora Petr Hlubuček z hnutí Starostové a nezávislí (STAN), zlínský podnikatel Michal Redl nebo ekonomický náměstek dopravního podniku Matej Augustín.⁹⁴ Server Lidovky.cz uvedl, že stíhán je i lobbista Pavel Dovhomilja⁹⁵,

⁸⁸ BLAŽEK, Vojtěch a Ondřej KOUTNÍK. Případ Hlubuček a Redl byl top zločin, říká šéf detektivů - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 28. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/rozhovory-pripad-hlubucek-a-redl-byl-top-zlocin-rika-sef-detektivu-207281>.

⁸⁹ BARTOSZ, Jakub, Jan MENŠÍK, NOVINKY a ČTK. Velká razie v Praze. Policie zasahuje i u náměstka primátora - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 15. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-velka-razie-ncoz-v-praze-detektivove-zasahuji-i-na-magistratu-40400101>.

⁹⁰ BLAŽEK, Vojtěch. Razie v Říčanech. Policie zasahuje i v sídle středočeských silničářů - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 15. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-razie-v-ricanech-policie-zasahuje-v-sidle-stredoceskych-silnicaru-206131>.

⁹¹ POKORNÁ, Zdislava. Policie v červnu zasahovala i v šumperské firmě. Redlova skupina po ní chtěla úplatky, míní detektivové. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 8. 7. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/915527/policie-v-cervnu-zasahovala-i-v-sumperske-firme-redlova-skupina-po-ni-chtela-uplatky-mini-detektivove/>.

⁹² KOUTNÍK, Ondřej. Kauza Dozimetr: Policie se ve spisu zajímá i o Pražské služby - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 9. 8. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-kauza-dozimetr-policie-se-ve-spisu-zajima-i-o-prazske-sluzby-210999>.

⁹³ Tisková zpráva ze dne 15. 6. 2022 - Soustava státního zastupitelství ČR. *Vrchní státní zastupitelství v Praze - Soustava státního zastupitelství ČR* [online]. 15. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://verejnazaloba.cz/vsz-praha-aktuality/tiskova-zprava-ze-dne-15-6-2022/>.

⁹⁴ PRCHAL, Lukáš a Zdislava POKORNÁ. Hlubuček a spol. byli členy zločinecké skupiny, žádali miliony po developerovi, tvrdí vyšetřovatelé. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 15. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/900727/hlubucek-a-spol-byli-cleny-zlocinecke-skupiny-zadali-miliony-po-developerovi-tvrdi-vysetrovatele/>.

⁹⁵ SHABU, Martin. O co jde v kauze okolo magistrátu? Policie pracuje se třemi trestnými činy, mezi obviněnými je i lobbista | Domov | Lidovky.cz. *Lidovky.cz - zprávy, analýzy, rozhovory* [online]. 15. 6. 2022

podle Seznam Zpráv se policie zajímala i o podnikatele Zakariú Nemraha⁹⁶. Média na začátku uváděla, že případ se týká korupce, účasti na zločinecké organizované skupině a v případě Redla i nedovoleného nakládání s omamnými a psychotropními látkami. Někteří novináři začali během dne publikovat i detaily jednání, kvůli němuž policie trestní stíhání zahájila. Deník N na základě několika nejmenovaných zdrojů napsal, že policisté „vyšetřují mimo jiné okolnosti plánované revitalizace oblasti kolem nádraží Holešovice v Praze 7“.⁹⁷ Seznam Zprávy pak v podvečer uvedly podrobnosti ohledně schůzek obviněných i údajně zmanipulovaných zakázek⁹⁸.

16. června, druhý den ráno, Petr Hlubuček oznámil, že rezignuje na funkci náměstka primátora, člena rady města a člena dozorčí rady DPP; ještě týž den ho v prvních dvou funkcích nahradila Jana Plamínková z hnutí STAN. O čtyři dny později pak Hlubučka odvolali z funkce starosty v pražské městské části Lysolaje. Ještě 15. června Hlubučkovi hnutí STAN pozastavilo členství, definitivně ho vyloučilo v květnu 2023⁹⁹.

Média mezitím zveřejňovala informace z policejních dokumentů, především z usnesení o zahájení trestního stíhání. V titulcích často zdůrazňovala údajné přezdívky obviněných (Deník N¹⁰⁰, iROZHLAS.cz¹⁰¹, Seznam Zprávy¹⁰²) či přepisy policejních odposlechů

[cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/magistrat-praha-namestek-hlubucek-redl-trestny-cin-drogy-organizovana-skupina.A220615_112558_In_domov_lros.

⁹⁶ KOUTNÍK, Ondřej a Martina MACHOVÁ. Policie po razii obvinila náměstka Hlubučka, Hřib ho vyzval k rezignaci - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 15. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-namestek-primatora-hlubucek-je-mezi-obvinenymi-v-kauze-dopravniho-podniku-206121>.

⁹⁷ Viz poznámka č. 81.

⁹⁸ BLAŽEK, Vojtěch, Janek KROUPA a Jakub JIRÁSEK. Policie ke kauze Hlubuček: Tajné byty, plánování úplatků, milionové desátky - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 15. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-policie-uplatky-za-zakazky-hlubucek-a-redl-planovali-v-konspiracnich-bytech-206204>.

⁹⁹ RAMBOUSKOVÁ, Michaela a Ondřej KOUTNÍK. Hlubuček definitivně skončil ve STAN, předsednictvo potvrdilo vyloučení - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 5. 5. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-hlubucek-definitivne-skoncil-ve-stan-predsednictvo-potvrdilo-vylouceni-230444>.

¹⁰⁰ POKORNÁ, Zdislava a Lukáš PRCHAL. „Slepici zablikají očička, je úplně nevyzpytatelný.“ Odposlechy ukazují obavy z Hlubučkovy nenasytnosti i dělení peněz. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/902175/slepici-zablikaji-ocicka-je-uplne-nevyzpytatelnj-odposlechy-ukazuji-obavy-z-hlubuckovy-nenasytynosti-i-deleni-penez/>.

¹⁰¹ ŠTORKÁN, Martin. Mišák, Slepíčák, Guči a Maťo. Přečtěte si, jak fungovala skupina kolem radního Hlubučka | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. *iROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.irozhlaz.cz/zpravy-domov/hlubucek-praha-magistrat-dpp-dopravni-podnik-2206161600-sto>.

¹⁰² BLAŽEK, Vojtěch, Vojtěch GAVRINĚV a Ondřej KOUTNÍK. Náměstkovi říkali Slepíčák. Dejte mu 104, nahrála policie dělení peněz - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-namestkovi-rikali-slepacak-dejte-mu-104-nahrala-policie-deleni-penez-206307>.

(Novinky.cz¹⁰³ či Lidovky.cz¹⁰⁴). Seznam Zprávy přinesly profil 13 lidí, které podle nich policie chce stíhat¹⁰⁵, počet 13 potenciálně obviněných potvrdily i Novinky.cz¹⁰⁶. Pro přehled uvedme, že policie postupně obvinila Michala Redla, Petra Hlubučka, Pavla Kose, Pavla Dovhomilju, Zakariu Nemraha, Mateje Augustína, Luďka Šteffla, Dalibora Kučeru, Martina Vejsadu, Ivo Pitrmána, Maroše Jančoviče, Petra Adama a Jindřicha Špringla.

V hledáčku médií se postupně ocitly i další postavy zmíněné v policejním usnesení, jako byli ministr školství Petr Gazdík nebo europoslanec Stanislav Polčák. Na oba měla kauza dopad kvůli jejich vazbám na Michala Redla – Gazdík 19. června oznámil rezignaci na funkci ministra školství¹⁰⁷, Polčák o den později pozastavil členství v hnutí STAN¹⁰⁸ (v březnu 2023 si ho obnovil). Novým ministrem školství se od července 2022 stal poslanec STAN Vladimír Balaš. Kvůli napojení na obviněné z kauzy pak skončili i šéf středočeských silničářů Jan Lichtneger¹⁰⁹, místostarosta Prahy 9 z TOP 09 Marek Doležal a Jiří Fremr, poradce šéfa pražské TOP 09 Jiřího Pospíšila¹¹⁰. Výzvám k odstoupení čelil i sám Pospíšil, který je ale odmítl¹¹¹. Na konci června pak zastupitelé Prahy 10 kvůli

¹⁰³ BARTOSZ, Jakub, Ondřej KOŘÍNEK a NOVINKY. „Mám za úkol, ať jste happy.“ Policejní mikrofony nahrály čachry kolem dopravního podniku - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-mam-za-ukol-at-jste-happy-policejni-mikrofony-nahraly-cachry-kolem-dopravniho-podniku-40400336>.

¹⁰⁴ KOMŮRKOVÁ, Magdaléna a Martin SHABU. Chobotníci měl „krmit“ pražský dopravní podnik. Detaily z kauzy kolem exnáměstka Hlubučka | Domov | Lidovky.cz. *Lidovky.cz - zprávy, analýzy, rozhovory* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/hlubucek-praha-stan-magistrat-dopravni-podnik-zakazky-korupce-kausa.A220616_182708_ln_domov_rkj.

¹⁰⁵ KROUPA, Janek, Ondřej KOUTNÍK a Vojtěch BLAŽEK. Kauza Dozimetr: Kdo je kdo z obviněných v pražské aféře. *Seznam Zprávy* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-kausa-hlubucek-v-detailu-co-zachytily-odposlechy-koho-a-proc-policie-vini-206268>.

¹⁰⁶ VACULÍK, Radim, Barbora PRCHALOVÁ a Jan MENŠÍK. Kauza Hlubuček: K 11 obviněným policie přidává další dva - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-kausa-hlubucek-policie-obvinila-uz-trinacti-lidi-40400320>.

¹⁰⁷ GAZDÍK, Petr. [Rozhodl jsem se...] In: Twitter [online]. 15. 6. 2022, 09:55. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://twitter.com/petrgazdik/status/1538430362304528385>.

¹⁰⁸ SOUKUP, Jaroslav. Polčák pozastavil členství ve STAN - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 20. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-polcak-pozastavil-clenstvi-ve-stan-40400629>.

¹⁰⁹ ČTK. Středočeský kraj odvolal šéfa silničářů Lichtnegera. Důvodem je spojení s lidmi z kauzy kolem Hlubučka | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. *iROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy* [online]. 21. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/stredocesky-kraj-sef-silnicaru-jan-lichtneger_2206211425_lou.

¹¹⁰ MACH, Jiří. Hlavy padají i v pražské TOP 09, odešli Fremr a Doležal - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 22. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-hlavy-padaji-i-v-prazske-top-09-odesli-fremr-a-dolezal-40400874>.

¹¹¹ FIALA, Luděk a Jan MENŠÍK. Pospíšil Čížinskému: Lžeš o mém sesazení, podávám žalobu - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 18. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-pospissil-cizinskemu-lzes-o-mem-sesazeni-podavam-zalobu-40400507>.

napojení na Hlubučka odvolali starostku Renatu Chmelovou a místostarostu Davida Kašpara¹¹².

Vrátíme-li se do trestněprávní linky kauzy, tak 16. června podal státní zástupce u tří obviněných návrh na jejich vzetí do vazby¹¹³. Obvodní soud pro Prahu 9 návrhu 17. června vyhověl s tím, že by obvinění mohli uprchnout nebo ovlivňovat dosud nevyslechnuté svědky či obviněné; podle médií šlo o Petra Hlubučka, Michala Redla a Zakariu Nemraha. Do vazby soud poté poslal ještě podnikatele Pavla Kose a Mateje Augustína. Z Chorvatska se později vrátil podnikatel Pavel Dovhomilja, který se v rozhovoru pro Seznam Zpráv k trestným činům přiznal¹¹⁴. Stejný server v srpnu zveřejnil investigativní minisérii Gučiho archiv¹¹⁵, v níž Janek Kroupa několik hodin Dovhomilju zpovídá. Dovhomilja později získal i status spolupracujícího obviněného. Další obviněný, obchodník Petr Adam, zemřel, podle MF DNES zřejmě spáchal sebevraždu¹¹⁶. Jeho příběh přinesly v červenci 2023 v investigativní podcastové sérii Seznam Zprávy¹¹⁷.

V tiskové zprávě o návrhu na vzetí do vazby státní zástupce Borgula upřesnil, že tři obvinění jsou stíháni z účasti na organizované zločinecké skupině, přijetí úplatku a z trestného činu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy. Dodal, že právní kvalifikace skutků není u všech obviněných identická. Blíže se on ani policie ke skutkům nevyjádřili. Média mezitím dále přinášela podrobnosti o kauze – iROZHLAS.cz popsal údajně ovlivněné zakázky a konspiraci v bytech¹¹⁸, další média zase

¹¹² ČTK. Na Praze 10 odvolali starostku Chmelovou a radního Kašpara - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 27. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-na-praze-10-odvolali-starostku-chmelovou-a-radniho-kaspara-40401397>.

¹¹³ Tisková zpráva ze dne 17. 6. 2022 - Soustava státního zastupitelství ČR. *Vrchní státní zastupitelství v Praze - Soustava státního zastupitelství ČR* [online]. 17. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://verejnazaloba.cz/vsz-praha-aktuality/tiskova-zprava-ze-dne-17-6-2022/>.

¹¹⁴ KROUPA, Janek. Zlom kauzy Dozimetr. „Byl jsem členem zločinecké organizace,“ přiznal obviněný - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 28. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-penize-delil-redl-zlom-kauzy-dozimetr-jeden-z-obvinenych-promluvil-207424>.

¹¹⁵ KROUPA, Janek. Nový důkaz kauzy Dozimetr. Obviněný Guči z archivu vytáhl soupis zakázek - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 1. 8. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-guciho-archiv-novy-dukaz-kauzy-dozimetr-obvineny-guci-z-archivu-vytahl-soupis-zakazek-210321>.

¹¹⁶ JANOUŠ, Václav a Adam HEJDUK. Petr Adam z kauzy Hlubuček zemřel, byl obviněn z uplácení - iDNES.cz. *Zprávy iDNES.cz – Přehled nejnovějších událostí z domova i ze světa* [online]. 21. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/hlubucek-dozimetr-police-sebevrazda-petr-adam-magistrat-metro.A220621_072926_domaci_maka.

¹¹⁷ KROUPA, Janek. Dozimetr v zajetí odposlechů. Proč zemřel Petr A. - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 24. 7. 2022 [cit. 2023-07-24]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-smrtici-dozimetr-s-mamou-to-nechapeme-pribeh-sebevrazdy-v-kauze-dozimetr-234405>.

¹¹⁸ CHALOUPSKÁ, Markéta. Vizitky s číslem 508 pro ty, kteří jsou ochotni zaplatit. Jak konspirovala

rozebrala aktivity pražského policisty Karíma Nemraha, bratra obviněného Zakaríi Nemraha, který podle policie organizované skupině pomáhal. GIBS oba bratry v prosinci 2022 obvinila¹¹⁹, státní zástupce podal obžalobu v červnu 2023¹²⁰.

Zatímco Vrchní státní zastupitelství v Praze začalo v reakci na články médií prověřovat možné úniky ze spisů (případ byl v prosinci odložen s tím, že úniky nepocházely od policie¹²¹), tak novináři se zaměřili na postavu Michala Redla, jemuž soudy opakovaně prodlužovaly omezení svéprávnosti. Postup soudů i znalců v tomto případě nařídil prověřit ministr Blažek, státní zastupitelství se pak proti prodloužení omezené svéprávnosti odvolalo¹²². Krajský soud v Plzni následně Redlovu „nesvéprávnost“ zrušil¹²³, jeho rozhodnutí pak v červnu 2023 potvrdil Nejvyšší soud. Novináři informovali i o okolnostech Redlova dřívějšího případu okolo firmy M5, ve kterém státní zástupkyně jeho stíhání kvůli duševní chorobě přerušila. Případem se po podnětu ministra spravedlnosti začalo zabývat Vrchní státní zastupitelství v Praze a na základě znaleckého posudku stíhání v červnu 2023 obnovilo¹²⁴.

Policie během léta začala v kauze Dozimetr vyslýchat svědky, mezi nimi i náměstka pro dopravu Adama Scheinherra, Jiřího Pospíšila, Jiřího Fremra, ředitele VZP Zdeňka Kabátka nebo exministra Gazdíka. Městský soud v Praze na konci července zamítl stížnosti Redla,

skupina v kauze kolem Hlubučka | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. *IROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy* [online]. 22. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/kauza-kolem-hlubucka-praha-dopravni-podnik-korupce-konspirace_2206220500_sam.

¹¹⁹ HORÁK, Jan. Korupce, zneužití pravomoci a vynášení informací, obvinili detektiva z kauzy Dozimetr - Aktuálně.cz. *Aktuálně - Aktuálně.cz* [online]. 22. 12. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/inspekce-obvinila-detektiva-z-dozimetru/r~1e0cd4f481f011eda9eeac1f6b220ee8/>.

¹²⁰ VACULÍK, Radim. Žalobce poslal policistu z kauzy Dozimetr k soudu - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 9. 6. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-zalobce-poslal-policistu-z-kauly-dozimetr-k-soudu-40434211>.

¹²¹ SCHRÖDEROVÁ, Simona. GIBS vyloučil, že by média získala informace ze spisu kauzy Dozimetr od policie — ČT24 — Česká televize. *ČT24 — Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR — Česká televize* [online]. 22. 12. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3552735-gibs-vyloucil-ze-media-ziskala-informace-ze-spisu-kauly-dozimetr-od-policie>.

¹²² VACULÍK, Radim a Jaroslav SOUKUP. Státní zastupitelství se odvolalo proti prodloužení Redlovy omezené svéprávnosti - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 23. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-statni-zastupitelstvi-se-odvolalo-proti-prodlouzeni-redlovi-omezene-svepravnosti-40401060>.

¹²³ ROGNER, Šimon. Redl byl svéprávný už před kauzou Dozimetr, soud o něm nerozhodl včas, vyplývá z nového verdiktu — ČT24 — Česká televize. *ČT24 — Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR — Česká televize* [online]. 3. 10. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3533835-redl-byl-svepravny-uz-pred-kauzou-dozimetr-soud-o-nem-nerozhodl-vcas-vyplyva-z-noveho>.

¹²⁴ DOSTÁLOVÁ, Kateřina. Policie se vrací k trestnímu stíhání podnikatele Redla v kauze pohonných hmot — ČT24 — Česká televize. *ČT24 — Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR — Česká televize* [online]. 26. 6. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3596312-policie-se-vraci-k-trestnimu-stihani-podnikatele-redla-v-kauze-pohonnych-hmot>.

Hlubučka, Augustína a Kose proti vazbě; první tři byli společně se Zakariou Nemrahem na konci srpna a na začátku září z vazby propuštěni¹²⁵. Pavel Kos pak v polovině září nastoupil do vězení kvůli jinému případu¹²⁶.

Kauzou se nadále zabývali také politici – ti opoziční svolali mimořádnou schůzi Poslanecké sněmovny, ti z hnutí STAN pak na mimořádném sněmu zvolili nové předsednictvo v čele se staronovým předsedou Vítem Rakušanem. Ten musel v srpnu řešit vazby ředitele Úřadu pro zahraniční styky a informace Petra Mlejníka, který nastoupil do funkce v červenci. Seznam Zprávy totiž v srpnu popsaly jeho styky s Michalem Redlem¹²⁷. Rakušan i vláda Mlejníka hájili¹²⁸, sám Mlejník ale po článcích odhalujících jeho styky s dalšími obviněnými, zpochybňujících jeho argumenty a popisujících jeho roli v odsouzené kauze kolem firmy Techniserv na konci srpna rezignoval¹²⁹. O zhruba týden později „smetla“ kauza i místopředsedkyni Poslanecké sněmovny za hnutí ANO Janu Mračkovou Vildumetzovou, která se stýkala s obviněným Zakariem Nemrahem, jenž byl i svědkem jejího manžela na svatbě a kmotrem jejího syna¹³⁰. Vildumetzová oznámila svůj odchod v slzách.

V následných měsících dění okolo kauzy Dozimetr utichlo; za zmínku kromě již popsaných posunů stojí trestní oznámení, které podal pražský magistrát kvůli prodeji pozemků lysolajskou radnicí, rozšíření obvinění u čtyř již stíhaných podnikatelů¹³¹ nebo

¹²⁵ Poslední byl z vazby propuštěn Michal Redl, a to 15. září 2022, v poslední den z lhůty tří měsíců, které mohl strávit v tzv. koluzní vazbě.

¹²⁶ SCHRÖDEROVÁ, Simona. Podnikatel Kos nastoupil do vězení kvůli daňovým podvodům. Obviněný je i v kauze Dozimetr — ČT24 — Česká televize. *ČT24 — Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR — Česká televize* [online]. 19. 9. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3530524-podnikatel-kos-nastoupil-do-vezeni-kvuli-danovym-podvodum-obvineny-je-i-v-kauze>.

¹²⁷ KROUPA, Janek. Rakušan dosadil do čela špiónů muže, který je v kontaktu s Redlem - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 10. 8. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-exkluzivne-rakusan-dosadil-do-cela-spionu-muze-ktery-je-v-kontaktu-s-redlem-211265>.

¹²⁸ PRCHAL, Lukáš, Markéta BOUBÍNOVÁ a Zdislava POKORNÁ. Proč Fiala podržel šéfa rozvědky? Víme, jaký dokument Mlejník vládě ukázal. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 18. 8. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/942476/proc-fiala-podrzel-sefa-rozvedky-vime-jaky-dokument-mlejnek-vlade-ukazal/>.

¹²⁹ SHABU, Martin. Šéf rozvědky Mlejník se po kritice rozhodl skončit. Rezignuje po 54 dnech ve funkci | Domov | Lidovky.cz. *Lidovky.cz - zprávy, analýzy, rozhovory* [online]. 31. 8. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/kontroverzni-sef-rozvedky-mlejnek-se-rozhodl-skoncit-rezignoval-presne-po-54-dnech-ve-funkci.A220831_074404_in_domov_lros.

¹³⁰ BERANOVÁ, Klára. Obviněný v kauze Dozimetr byl svědkem na svatbě Vildumetzové, je i kmotrem jejího syna - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 7. 9. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-obvineny-v-kauze-dozimetr-byl-svedkem-na-svatbe-vildumetzove-je-i-kmotrem-jejeho-syna-40408027>.

¹³¹ MIKEL, Jakub. Policie rozšířila obvinění v kauze Dozimetr: podnikatelé se podělili o 2,5 milionu z obálky | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. *iROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy* [online]. 16. 11. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/dozimetr-kauz-michal-redl-maros>.

spolupráce dalšího aktéra kauzy, bývalého náměstka VZP Tomáše Knížka, s policií. Právě ve větví kolem VZP pak policie v dubnu 2023 obvinila pět lidí, podle Deníku N¹³² a Seznam Zpráv¹³³ i bývalého poslance ODS Marka Šnajdra. Seznam Zprávy přinesly k případu podrobnosti z policejních dokumentů¹³⁴.

Policisté mezitím ukončili vyšetřování hlavní větve kauzy Dozimetr¹³⁵ a pozvali obviněné a jejich obhájce, aby se seznámili se spisem. Podle informací Seznam Zpráv z konce června se ale tento proces kvůli jednomu z advokátů protahoval¹³⁶. Na konci června 2023 pak policie vyčlenila z hlavní větve další část případu, v níž obvinila tři firmy¹³⁷.

jancovic_2211161000_ako.

¹³² POKORNÁ, Zdislava a Lukáš PRCHAL. Policie v kauze Dozimetr stíhá další lidi. Obvinila bývalého poslance či exnáměstka VZP. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 12. 4. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/1123375/policie-v-kauze-dozimetr-stiha-dalsi-lidi-obvinila-byvaleho-poslance-ci-exnamestka-vzp/?ref=mpm>.

¹³³ KOUTNÍK, Ondřej a Janek KROUPA. Policie obvinila v kauze Dozimetr exposlance ODS - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 12. 4. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauly-kausa-dozimetr-policie-obvinila-exposlance-ods-229317>.

¹³⁴ NOHL, Radek. „Pošlu mu tu dvojku.“ Policie si nahrála další úplatek v kauze Dozimetr - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 20. 4. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-poslu-mu-tu-dvojku-policie-si-nahrala-dalsi-uplatek-v-kauze-dozimetr-229695>.

¹³⁵ NESIGNOVÁNO. Policie oficiálně ukončila vyšetřování korupční kauzy Dozimetr. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 30. 3. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/minuta/1114239/>.

¹³⁶ NOHL, Radek. Uzavření kauzy Dozimetr se zaseklo. Policie poslala advokátům výzvu - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 23. 6. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauly-uzavreni-kauly-dozimetr-se-zaseklo-policie-poslala-advokatum-vyzvu-232837>.

¹³⁷ POKORNÁ, Zdislava. Policie nově stíhá tři další firmy kvůli kauze Dozimetr. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 18. 7. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/1194878/policie-nove-stiha-tri-dalsi-firmy-kvuli-kauze-dozimetr/?ref=list>.

6. Metodologická část

Základem metodologické části této práce je kvantitativní obsahová analýza zkoumající zpravodajství českých tištěných celostátních seriálních deníků o kauze Dozimetr v období od 16. června 2022 do 16. července 2022. Zkoumáno bylo šest deníků – Deník N, E15, Hospodářské noviny, Lidové noviny, Mladá fronta Dnes (MF DNES) a Právo. Pomocí obsahové analýzy byly kódovány informační zdroje, které deníky při informování o kauze Dozimetr ve sledovaném období používaly; dále byly s ohledem na výzkumné otázky a hypotézy kódovány i další kategorie. Výsledky kvantitativní obsahové analýzy jsou následně interpretovány rovněž v kvalitativním rozboru.

6.1 Cíl práce

Podnětem pro volbu tématu této bakalářské práce se stal mimo jiné výrok Lukáše Trojana, obhájce obviněného Petra Hlubučka, který jako jeden z mála advokátů vystupujících v kauze Dozimetr vydal prohlášení pro média. 16. června 2022, den po začátku policejní razie, Trojan uvedl: „Bohužel v současné době není možné publikovat detaily z usnesení o zahájení trestního stíhání. Takový postup by mohl mařit probíhající trestní řízení. Jsem však klientem zmocněn uvést, že popis jednání klienta obsažený v usnesení o zahájení trestního stíhání se skutečně diametrálně liší od toho, jak je klient a jeho role v kauze DP, na základě informací uniklých od médií, veřejně prezentována. Lze tedy jen apelovat, aby i v případě Ing. Hlubučka jako osoby veřejného zájmu byl respektován princip presumpce nevinny.“¹³⁸

Osobně mě zaujala zejména Trojanova připomínka, že Hlubučkovo jednání popsané v policejním usnesení se významně liší od toho, jak jej prezentují novináři. Bez přístupu k policejním dokumentům nelze určit, kdo má pravdu (ani to není cílem této práce), Trojan ale ve svém vyjádření naráží na zásadní věc – totiž že média hrají při utváření příběhů určující roli. V mediální teorii je to již dlouho a dobře popsáný fakt. Trampota¹³⁹ v této souvislosti mluví o tvarování agendy a s odkazem na britského mediologa Stuarta Halla píše o primárně definujících zdrojích, které rámuji problémy i to, jak se o nich má informovat. Trampota upozorňuje také na důležitost řazení promluv informačních zdrojů.

¹³⁸ ČTK. Hlubuček rezignoval na funkci náměstka pražského primátora a člena rady města - Novinky. *Hlubuček rezignoval na funkci náměstka pražského primátora a člena rady města - Novinky* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-hlubucek-se-vzdal-vsech-funkci-ve-stan-namestkem-primatora-zustava-40400233>.

¹³⁹ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006, s. 83.

„Někdo promlouvá jako první a má možnost vytvářet úvodní interpretační rámec zprávy (zasvěcuje příjemce do celé události), jiný mluví následuje, jeho výpověď je již součástí předchozího zarámování a často je reprezentována jako reakce na již vyřčené,“ pokračuje¹⁴⁰. Jinými slovy, to, které zdroje při informování o příběhu – v tomto případě trestní kauze – média zvolí, a to, jak s nimi pracují (např. jaké jim dají pořadí), má na vnímání příběhu určující roli.

Tyto skutečnosti nejsou v mediální teorii nové, v kombinaci s dalšími podněty mě ale inspirovaly ke zkoumání informačních zdrojů v kauze Dozimetr. Na to, jak média o kauze informovala, totiž krátce po začátku případu mířila kritika.¹⁴¹ Ve veřejném prostoru se objevily zejména názory, že média nadužívají informace pocházející z anonymních zdrojů či neveřejných policejních dokumentů. Koneckonců politici právě v reakci na úniky ze spisů dokonce měnili zákony (viz kapitola 2.333 *Zákon č. 111/2019 Sb.*). I proto považuji za důležité podrobit tyto názory kritickému pohledu založeném na datech. To je hlavní cíl práce, která má pomocí kvalitativního posouzení zmapovat i obecný způsob vybraných deníků při informování o trestních kauzách.

6.2 Kvantitativní obsahová analýza

Jako vhodná metoda pro zkoumání tématu této práce byla zvolena kvantitativní obsahová analýza, za jejíž výhodu bývá označována schopnost zpracovat velké množství textů¹⁴². Tato metoda bývá charakterizována jako „výzkumná technika pro kvantitativní, systematický a objektivní popis zjevného obsahu komunikace“¹⁴³ a je obvyklým nástrojem využívaným pro zkoumání mediálních obsahů.

Základem kvantitativní obsahové analýzy je přenesení zkoumaných mediálních obsahů do zvolených tematických kategorií a měření prostoru, který média těmto kategoriím věnují¹⁴⁴. Počátky použití obsahové analýzy spadají nejpozději do 19. století¹⁴⁵, kdy začalo postupně docházet k rozšíření masového tisku a tím i zájmu o témata, která přinášel. S tímto obdobím se pojí pozitivistický základ této metody, která předpokládá možnost

¹⁴⁰ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006, s. 82.

¹⁴¹ Viz např. ŠTINDL, Ondřej. Jednou nás ten smích nad odposlechy může přejít. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 24. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/903976/jednou-nas-ten-smich-nad-odposlechy-muze-prejit/>.

¹⁴² TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010, s. 103.

¹⁴³ SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada, 2014. Žurnalistika a komunikace, s. 291.

¹⁴⁴ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010, s. 101.

¹⁴⁵ Tamtéž.

objektivně zhodnotit různé mediální obsahy a z nich vyvodit obecně platné závěry, což je považováno za jednu z jejích výhod. Obsahová analýza je rovněž strukturovaná a má přesně určený postup a pravidla – tyto skutečnosti napomáhají verifikaci a reprodukovatelnosti výzkumu.

Za nevýhody kvantitativní obsahové analýzy bývá označováno mimo jiné tvrzení, že výstup obsahové analýzy není objektivním popisem zkoumaného obsahu, nýbrž se jedná o „nový text s vlastním významem, který se ale odlišuje od sdělení původních“¹⁴⁶. Obsahová analýza tak podle této námitky mediální obsah nově interpretuje; kritici pak v této souvislosti tvrdí, že nestačí o této výtce vědět a reflektovat ji. Další kritika obsahové analýze vyčítá úplně opomenutí významu původního sdělení a také kontextu, v němž zkoumaný obsah vznikl. Proto bývá využívána společně s kvalitativními metodami; příkladem je i tato práce.

Co se týče konkrétní aplikace kvantitativní obsahové analýzy, tak na počátku stojí stanovení cíle zkoumání, a to prostřednictvím formulace výzkumných otázek nebo hypotéz. Výzkumná otázka musí být dostatečně konkrétní, tedy nejlépe by měla určit časové období, sledované médium, žánr nebo téma¹⁴⁷. Dalšími kroky jsou zvolení jednotky měření (nejmenšího prvku analýzy) a obsahových kategorií jednotlivých proměnných, po němž následuje příprava na kódování, samotné kódování a analýza získaných dat. Trampota a Vojtěchovská shrnují s odkazem na Wimmera a Dominica deset základních kroků kvantitativní obsahové analýzy¹⁴⁸:

1. formulace výzkumné otázky nebo hypotézy,
2. specifikaci výběrového souboru,
3. výběr patřičného vzorku z populace,
4. definice jednotky měření,
5. konstrukce kategorií obsahu,
6. vytvoření systému kvalifikace,
7. školení kódovačů a pilotní výzkum,

¹⁴⁶ SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada, 2014. Žurnalistika a komunikace, s. 296.

¹⁴⁷ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010, s. 104.

¹⁴⁸ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010, s. 103-104.

8. kódování obsahu,
9. analýza získaných dat,
10. formulace závěrů.

6.3 Výzkumné otázky a hypotézy

Výzkumné otázky a hypotézy byly zvoleny s ohledem na výše zmíněný cíl práce, tedy zjistit, které informační zdroje byly v kauze Dozimetr používány. Časové období zkoumaných obsahů bylo omezeno na první měsíc od spuštění kauzy, během něhož média publikovala nejvíce detailů o případu a zejména pasáže z neveřejných policejních dokumentů. Výběrový soubor byl dále ohraničen na zpravodajství v českých tištěných celostátních seriózních denících, a to primárně kvůli velkému množství internetových médií, jehož zkoumání by bylo významně náročnější, a také s ohledem na předpoklad vycházející z pilotního výzkumu, že tištěné seriózní deníky přinesly v kauze Dozimetr původní obsah.

Výzkumné otázky měly nabídnout odpovědi především na obecné otázky týkající se informačních zdrojů, některé ale byly určeny i na základě pilotního výzkumu. Např. VVO3 měla za cíl popsat práci se zdroji u konkrétních novinářů, zejména těch, kteří se kauze věnovali nejčastěji. Hypotézy byly stanoveny na základě pilotního výzkumu a v případě H3 také na základě dlouhodobějšího sledování obsahu Deníku N, který přináší řadu originálních zjištění¹⁴⁹ a používá v nich dokumenty pocházející od OČTŘ a nejmenované zdroje.

Hlavní výzkumná otázka (HVO) je následující: *Které informační zdroje používaly české tištěné celostátní seriózní deníky ve zpravodajství o kauze Dozimetr od 16. června 2022 do 16. července 2022?*

Vedlejší výzkumné otázky jsou následující: *Které dokumenty se používaly jako informační zdroje? (VVO1); Kterí aktéři vystupovali jako informační zdroje? (VVO2); Které zdroje používali jednotliví autoři článků? Převažoval u některého autora nějaký zdroj? (VVO3); Používaly se více pojmenované, nebo nejmenované zdroje? (VVO4); Převažovaly u nejmenovaných zdrojů úplně anonymní, nebo částečně anonymní? (VVO5).*

¹⁴⁹ Příkladem je práce redaktorky Deníku N Zdislavy Pokorné, která pokrývala okolí bývalého prezidenta Miloše Zemana a jako první zjistila, že se Zeman pokoušel pomocí abolic zastavit kauzy týkající se např. skartací utajovaných dokumentů nebo vedoucího Kanceláře prezidenta republiky Vratislava Mynáře.

Hypotézy jsou následující: *Mezi dokumenty používanými jako informační zdroje převažovaly dokumenty pocházející od orgánů činných v trestním řízení, většina ale nebyla konkrétně specifikována. (H1); U aktérů v roli informačních zdrojů převažovaly orgány činné v trestním řízení a politici. (H2); Novináři Deníku N používali ve větší míře dokumenty pocházející od orgánů činných v trestním řízení a nejmenované zdroje. (H3); Více se používaly pojmenované zdroje. U nejmenovaných zdrojů převažovaly částečně anonymní. (H4).*

6.4 Jednotky měření a kategorie

Pro obsahovou analýzu byly použity texty vydané ve zpravodajství zmíněných šesti deníků (Deník N, E15, Hospodářské noviny, Lidové noviny, MF DNES, Právo) o kauze Dozimetr v období od 16. 6. 2022 do 16. 7. 2022, jež obsahovaly alespoň jedno z klíčových slov „Hlubuček“ (podle Petra Hlubučka, jednoho z trestně stíhaných), „Dozimetr“ (podle krycího názvu kauzy) nebo „Redl“ (podle Michala Redla, jednoho z trestně stíhaných) a objevily se v archivní databázi Newton. Jako relevantní byly definovány zpravodajské texty o kauze Dozimetr (vývoj samotné trestní věci) nebo o událostech, jež s kauzou Dozimetr bezprostředně souvisejí (např. rezignace ministra školství Petra Gazdika či mimořádná schůze Poslanecké sněmovny kvůli kauze Dozimetr). Podle klíčových slov bylo v databázi Newton nalezeno 366 textů, z nichž 84 bylo vyřazeno – 67 textů kvůli tomu, že šlo o komentáře či sloupky (nespadají tedy do zpravodajství), 14 textů kvůli tomu, že nebyly relevantní (s kauzou Dozimetr nesouvisely vůbec nebo jen velmi okrajově; v textu např. vystupoval jiný Hlubuček či Redl), v 6 případech se jednalo o titulní strany, jež neobsahovaly téměř žádný text, a 1 text byl vyřazen kvůli duplicitě. Do analýzy tak bylo zařazeno 282 textů.

Jako jednotka měření byl určen 1 článek, jako kategorie obsahů byly určeny Datum, Název článku, Médium, Převzatý obsah z ČTK, Autor článku, Název zdroje, Typ zdroje a Zdroj. Jako informační zdroj byl považován původce informace nebo výroku obsaženého v článku; na stejné úrovni pak byl definován původce informace nebo výroku, který byl osloven, ale informaci nebo výrok odmítl poskytnout. Důvodem druhé části definice byla nutnost reflektovat i fakt, že médium se snažilo oslovit více stran, typicky obviněné nebo jejich obhájce. Každý zdroj byl v jednom článku kódován jednou.

Kategorie Převzatý obsah z ČTK měla reflektovat, zda média přebírala obsah od České tiskové kanceláře – nabývala tedy hodnot *Ano* nebo *Ne*. Společně s kategorií Autor článku

pak měla zjistit, zda byl obsah přebrán z ČTK úplně nebo částečně. V kategorii Autor článku se mohla vyskytovat celá jména, zkratky nebo jiná média. Kategorie Typ zdroje vycházela z typologie informačních zdrojů, pro jejíž určení byla použita odborná literatura citovaná v kapitole 1. *Informační zdroje v médiích*. Vzhledem k výzkumným otázkám a hypotézám byly identifikovány tři hlavní typy zdrojů (a zároveň hodnoty) – pojmenované a nejmenované, oficiální a neoficiální, anonymní a částečně anonymní. Jejich definice je obsažena v kapitole 1. *Informační zdroje v médiích* a stručně zní takto: u *pojmenovaných zdrojů* je známé jméno a příjmení, funkce či pozice (*nejmenované zdroje* jsou všechny ostatní zdroje); *oficiální zdroje* jsou oficiální zástupci institucí, firem či jiných podobných organizací, typicky státních úřadů, ale také např. procesní strany trestního řízení jako obviněný a jeho obhájce (*neoficiální zdroje* jsou všechny ostatní zdroje); *částečně anonymní* zdroje jsou pak *nejmenované zdroje*, jejichž funkce či pozice je částečně konkretizována (*anonymní zdroje* jsou všechny ostatní *nejmenované zdroje*).

Kategorie Zdroj vycházela jak z odborné literatury obsažené v kapitole 2. *Informační zdroje v trestních kauzách*, tak z pilotního výzkumu. Jako hlavní dvě hodnoty této kategorie byly stanoveny *Aktér* a *Dokument* s tím, že za dokumenty jsou považovány všechny písemné, obrazové, zvukové či digitální informace (aktéři jsou všechny ostatní zdroje). Hodnot *Aktér* a *Dokument* mohly nabývat pouze pojmenované zdroje.

Kategorie Zdroj – *Aktér* mohla dále nabývat hodnot *Státní zastupitelství*, *Policie (oficiální)*, *Policie (neoficiální)*, *Soud (oficiální)*, *Soud (neoficiální)*, *Obviněný*, *Obhájce obviněného*, *Svědek*, *Politik (politická příslušnost)*, *Médium* a *Jiný*. U hodnoty *Médium* pak bylo kódováno i další hodnoty *Stejně médium*, *Jiné médium*, *Více médií*. Pro definici těchto hodnot byla vytvořena následující tabulka:

Tab. 1: Definice hodnot v kategorii Zdroj – Aktér

Státní zastupitelství	= představitel státního zastupitelství
Policie (oficiální)	= oficiální zástupce policie (např. mluvčí, policejní prezident)
Policie (neoficiální)	= novinářské fráze jako <i>podle policie/policistů/kriminalistů/detektivů/vyšetřovatelů</i> apod., kdy policii nezastupuje mluvčí či jiný

	představitel
Soud (oficiální)	= oficiální zástupce soudu (např. mluvčí, předseda, soudce)
Soud (neoficiální)	= novinářské fráze jako <i>podle soudu</i> , kdy soud nezastupuje mluvčí či jiný představitel
Obviněný	= obviněná osoba v kauze Dozimetr (včetně dřívějších vyjádření osoby i z doby, kdy nebyla obviněná)
Obhájce obviněného	= obhájce či advokát obviněné osoby v kauze Dozimetr, je-li jasné, že v této roli vystupuje
Svědek	= svědek v kauze Dozimetr
Politik (politická příslušnost)	= politický představitel (v závorce uvedena politická příslušnost, je-li členem politické strany či hnutí, případně nez. jako nezávislý)
Médium -> Médium (stejně médium)	= médium v roli informačního zdroje, je-li stejné jako médium, z něhož text pochází
Médium -> Médium (jiné médium)	= médium v roli informačního zdroje, je-li odlišné od média, z něhož text pochází
Médium -> Médium (více médií)	= více médií v roli společného informačního zdroje; do této definice spadají i novinářské fráze jako <i>podle médií/informací médií</i>
Jiný	= všichni další aktéři v roli informačních zdrojů

Hodnota *Dokument* v kategorii *Zdroj* mohla nabývat hodnot *Usnesení o zahájení trestního stíhání*, *Příkaz k domovní prohlídce*, *Bližší neidentifikovaný dokument z trestního řízení*, *Soudní rozhodnutí*, *Politický dokument* či *Jiný*. Definice obsahuje následující tabulka:

Tab. 2: Definice hodnot v kategorii Zdroj – Dokument

Usnesení o zahájení trestního stíhání	= usnesení o zahájení trestního stíhání v kauze Dozimetr (včetně názvů jako <i>usnesení</i> či <i>sdělení obvinění</i> , jež bylo používáno dříve pro tentýž typ dokumentu)
Příkaz k domovní prohlídce	= příkaz k domovní prohlídce či příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků v kauze Dozimetr
Blíže neidentifikovaný dokument z trestního řízení	= všechny další dokumenty pocházející od orgánů činných v trestním řízení v kauze Dozimetr, není-li z jejich popisu zřejmé, že se jedná o usnesení o zahájení trestního stíhání nebo příkaz k domovní prohlídce
Soudní rozhodnutí	= soudní rozhodnutí, zejm. rozsudek či usnesení
Politický dokument	= dokumenty pocházející od politických stran a hnutí, zastupitelstev, Parlamentu ČR, Evropského parlamentu a dalších podobných politických institucí
Jiný	= všechny další dokumenty v roli informačních zdrojů

6.5 Postup práce

Před začátkem kódování kvantitativní obsahové analýzy byl proveden předvýzkum na malém vzorku zkoumaných článků, jehož cílem bylo ověřit zejm. zvolené kategorie a hodnoty a odhalit případné nedostatky. Předvýzkum nezjistil žádné významné nedostatky v zadání výzkumu, k některým menším změnám nicméně došlo. Pod hodnotu *Aktéři* byla přidána další hodnota *Soud (neoficiální)*, aby bylo možné zahrnout všechny informační zdroje týkající se soudů, a název a definice hodnoty původně pod názvem *Rozsudek* byly změněny na *Soudní rozhodnutí*, aby zahrnovaly i jiné formy soudních dokumentů, jako je

např. usnesení.

Po předvýzkumu byla provedena samotná kvantitativní obsahová analýza vybraných textů, a to na základě výše definovaných kategorií a hodnot. Jak již bylo zmíněno, kódováno bylo 282 článků.

6.6 Kvalitativní rozbor

Kvalitativní část výzkumu v této práci slouží jen jako doplňková metoda a dále interpretuje výsledky kvantitativní obsahové analýzy. Zatímco ta má jasně stanovená pravidla, tak kvalitativní analýzy využívají spíše zkušenosti a znalosti výzkumníků¹⁵⁰. Jinak tomu není ani v této práci. Tématiku trestních kauz jsem si totiž nezvolil náhodně. Vedle studia žurnalistiky na Fakultě sociálních věd jsem se krátce věnoval také studiu na Právnické fakultě a trestním kauzám se zároveň věnuji ve své novinářské praxi. Oblast informování o trestním řízení a etické výzvy s ní spojené mě proto zajímají nejen jako studenta žurnalistiky, ale také jako novináře, který se snaží dívat kriticky na práci sebe a svých kolegů. Je důležité podotknout, že kvalitativní rozbor bude ovlivněn a zároveň limitován mojí empirickou zkušeností.

¹⁵⁰ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010, s. 120.

7. Výsledky analýzy

Ve 282 článcích, které byly do analýzy zařazeny, bylo kódováno 1393 informačních zdrojů. Ve třech článcích se žádné informační zdroje neobjevily. V následujících podkapitolách odpovídám na výzkumné otázky a vyhodnocuji hypotézy, analyzuji další výsledky a nabízím další poznatky vzešlé z analýzy dat.

7.1 Odpovědi na výzkumné otázky a hypotézy

HVO: *Které informační zdroje používaly české tištěné celostátní seriózní deníky ve zpravodajství o kauze Dozimetr od 16. června 2022 do 16. července 2022?*

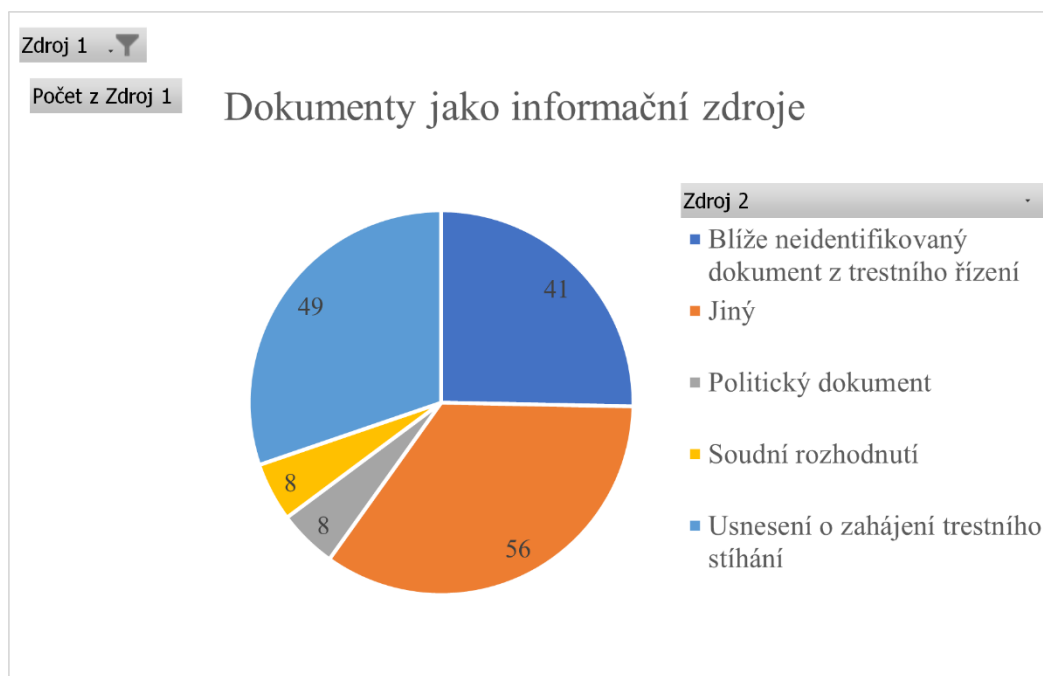
Na hlavní výzkumnou otázku lze odpovědět tak, že sledované deníky používaly široké spektrum informačních zdrojů, které až na jednu výjimku naplnily všechny zvolené hodnoty. Jediná hodnota, která nebyla v analýze kódována, je *Příkaz k domovní prohlídce*, který se v kódovaných článcích neobjevil.

Z 1305 pojmenovaných zdrojů bylo asi 87,5 % aktérů (1143), zbývajících 162 zdrojů byly dokumenty. Mezi aktéry (19,8 %) i dokumenty (34,5 %) se zdroje nejčastěji objevily v hodnotě *Jiné*; u aktérů následovali *Politici (STAN)* a *Médium*, u dokumentů *Usnesení o zahájení trestního stíhání* a *Bliže neidentifikovatelný dokument z trestního řízení*.

VVO1: *Které dokumenty se používaly jako informační zdroje?*

Nejčastěji zastoupenou hodnotou u dokumentů v roli informačních zdrojů byly *Jiné zdroje*, mezi nimiž převažovaly dokumenty pocházející z katastru, veřejných rejstříků či registru smluv (23 z 56); čtyřikrát se v roli zdroje objevil web Hlídač státu, třikrát se média odkazovala na zákony a taktéž na znalecké posudky. Druhé nejčastěji zastoupení (49) mělo *Usnesení o zahájení trestního stíhání*, jež se nejčastěji objevilo ve svém původním názvu či v nějaké zkratce jako např. „policejní usnesení“ nebo „usnesení o obvinění“. 41krát se v roli dokumentu jako zdroje objevil *Bliže neidentifikovatelný dokument z trestního řízení*, nejčastěji jako „policejní odposlech“, „policejní dokument“ nebo „vyšetřovací/policejní spis“. S osmi shodnými výskyty pak tuto hodnotu uzavírají *Politické dokumenty* a *Soudní rozhodnutí*, které se všechny týkaly soudního řízení ohledně prodloužení omezení svéprávnosti obviněného podnikatele Michala Redla. Ani jednou se naopak neobjevil *Příkaz k domovní prohlídce*. Lze shrnout, že mezi dokumenty převažovaly s více než 55 % policejní dokumenty (*Usnesení o zahájení trestního stíhání* a *Bliže neidentifikovatelný*

dokument z trestního řízení), samostatně pak nejvíce výskytů zaznamenala hodnota *Jiné* zdroje. Politické dokumenty a soudní rozhodnutí se vyskytovaly minimálně, *Příkaz k domovní prohlídce* nebyl – navzdory řadě domovních prohlídek – kódován ani jednou.

Graf č. 1: Dokumenty jako informační zdroje v kauze Dozimetr

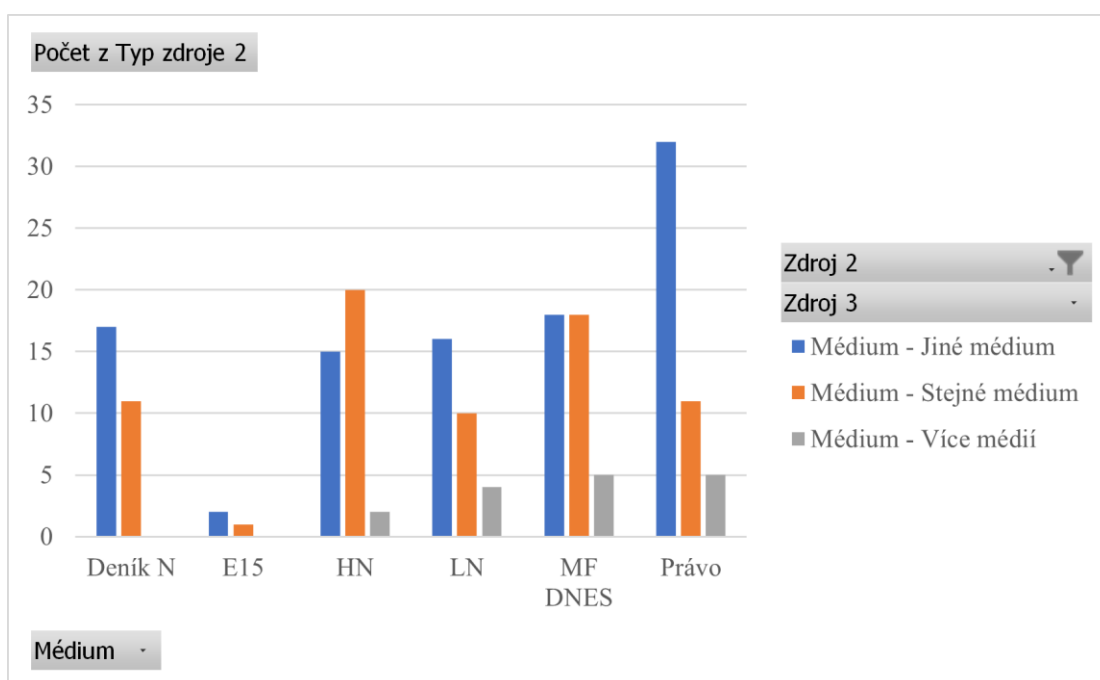
(VVO2): Kterí aktéři vystupovali jako informační zdroje?

Také v roli aktérů jako informačních zdrojů převážila s počtem 227 hodnota *Jiné*, jež ale byla různorodější než u dokumentů. Nejčastěji se v ní vyskytovali mluvčí státních úřadů, politických stran, organizací či firem (49), vyšší zastoupení měli i advokáti/právníci (20), politologové (13) či bývalý protikorupční policista Karel Tichý (10). Novináři oslovovali také blízké obviněných – ve třech případech Hlubučkova partnera Jiřího Karvána¹⁵¹, dvakrát jeho opatrovníka Radka Majce, jednou pak matku Michala Redla.

Druhý nejčastější výskyt mezi aktéry (216) připadl na politiky hnutí STAN, mezi nimiž převažovali jeho předseda Vít Rakušan (51), tehdejší ministr školství Petr Gazdík (38), jeho nástupce Vladimír Balaš (15), europoslanec Stanislav Polčák (9), místopředsedkyně hnutí Věra Kovářová (8) a Hlubučkova nástupkyně v roli starostky městské části Praha-Lysolaje Dana Malečková (8). Politici z ostatních stran (či nezávislí) se jako zdroje objevili celkem v 505 případech – vedle hnutí STAN byli nejčastěji zastoupeni politici ODS (54), Pirátů (46), ANO (45), TOP 09 (43) a Praha sobě (33).

¹⁵¹ Jiří Karvánek byl sice také zastupitelem za hnutí STAN v Lysolajích, ve zmíněných článcích ale vždy vystupoval jako Hlubučkův partner, a nebyl proto kódován jako politik.

187krát se v roli zdrojů objevila média – 34krát se jednalo o Seznam Zprávy, shodně 21krát o Deník N, Hospodářské noviny a MF DNES, 15krát o Český rozhlas, Radiožurnál nebo iROZHLAS.cz a 12krát o Právo. Často se ale jednalo o tzv. sebe prezentaci, kdy chce médium zdůraznit, že informaci získalo z vlastních zdrojů nebo jako první¹⁵². Své vlastní médium nejvíce citovaly Hospodářské noviny (20 citací oproti 15 citací jiného média a 2 citacím více médií), MF DNES (18 citací sama sebe, 18 citací jiného média a 5 citací více médií) a Deník N s Právem (po 11 citacích sama sebe). Je nutné podotknout, že Právo nejčastěji udávalo jako zdroj jiná média (32krát).

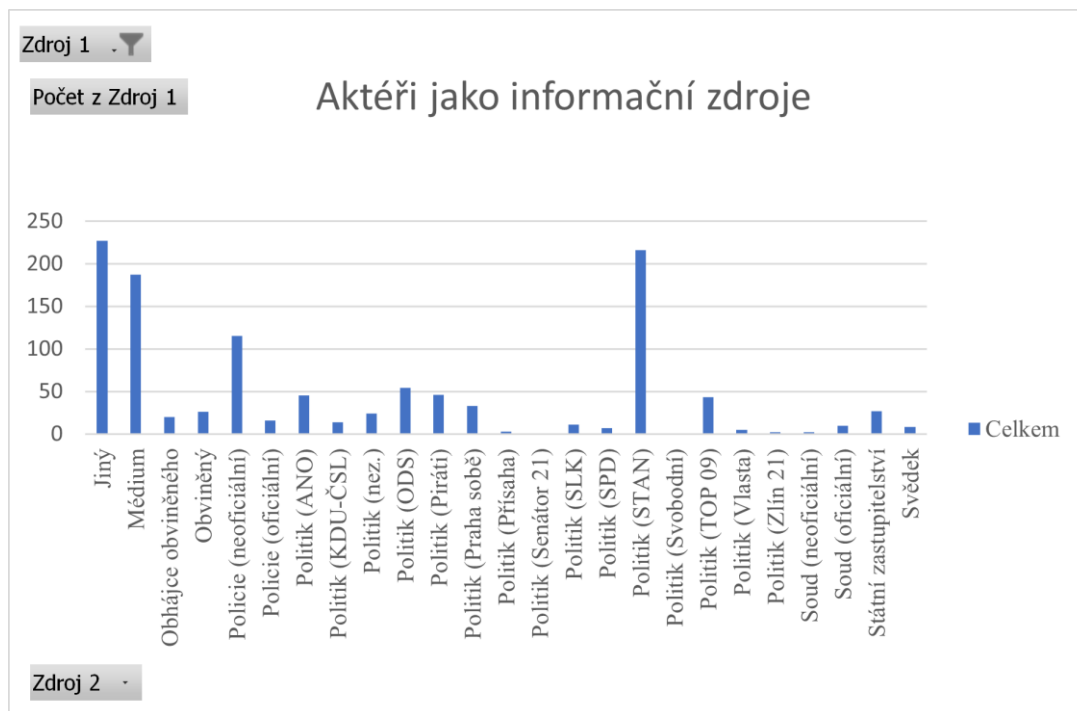
Graf č. 2: Graf ukazuje, jak média citovala jiná média, sama sebe nebo více médií.

Státní zastupitelství se v článcích objevilo jako zdroj 27krát (v 10 případech dozorující státní zástupce kauzy Adam Borgula). Oficiální zástupci policie byli kódováni v 16 případech, v hodnotě *Policie (neoficiální)* pak analýza napočítala celkem 115 informačních zdrojů (44krát „podle policie“, 16krát „podle policistů“ a 15krát „podle vyšetřovatelů“). Soudy zaznamenaly 12 výskytů.

Zatímco policie a státní zastupitelství tvořily mezi aktéry v roli informačních zdrojů 13,8 %, tak obvinění a jejich obhájci tvořili 4 %. Obvinění byli v pozici zdroje ve 26 případech – z toho 10krát Petr Hlubuček, devětkrát Pavel Dvorník a pětkrát Matej Augustín. Obhájci obviněných zaznamenali 20 výskytů, mezi nimiž převažoval Hlubučkův advokát

¹⁵² Poslední příklad se týká jak vzájemného citování mezi různými médii, tak tzv. sebe prezentace média, když chce zdůraznit, že má informaci z vlastních zdrojů nebo že ji zjistilo první.

Lukáš Trojan (11). Bez dalšího a jen na základě statistik by tak bylo možné dovodit, že minimálně ve zkoumaných článcích dostávaly policie a státní zastupitelství jako informační zdroje nepřiměřeně více prostoru než obvinění a obhájci. Je však nutné zmínit (více se tomu věnují další kapitola), že za tím stojí i snadnější dostupnost orgánů činných v trestním řízení oproti obviněným a jejich obhájcům.

Graf č. 3: Aktéři jako informační zdroje v kauze Dozimetr

(VVO3): *Které zdroje používali jednotliví autoři článků? Převažoval u některého autora nějaký zdroj?*

Pod zkoumanými články bylo podepsáno celkem 100 autorů – ve 25 případech se jednalo o zkratky, ve dvou případech o média (Novinky.cz a iDNES.cz) a v jednom o Českou tiskovou kancelář.

Co se týče aktérů v roli informačních zdrojů, tak nejvíce zdrojů použila právě ČTK (97), z toho nejčastěji politiky STAN (26), média (15) a jiné zdroje (10). Druhý nejvyšší počet zdrojů mezi aktéry využil Radim Vaculík z Práva (76), který nejčastěji odkazoval na média (21), neoficiální policii (16) a jiné zdroje (9). Třetí místo v této statistice náleží Magdaléně Komůrkové z Lidových novin, která svých 69 zdrojů rozložila především mezi jiné zdroje (15), neoficiální policii (7) a politiky STAN (7). O čtyři zdroje-aktéry méně zaznamenala Zdislava Pokorná z Deníku N, jejíž zdroje byla nejčastěji neoficiální policie (19), jiné zdroje (14) a média (11). Pětku „nejpilnějších“ novinářů v této hodnotě pak uzavírá Karel

Hrubeš z MF DNES, jenž používal nejvíce média (21), neoficiální policii (10) a politiky STAN (10).

Mezi pěti autory s nejvíce informačními zdroji mezi dokumenty se umístili Zdislava Pokorná (19), Radim Vaculík (15), Dávid Pásztor z Hospodářských novin (12), Adéla Jelínková tehdy z Hospodářských novin (11) a Eliška Hradilková Bártová z Deníku N (10). Zdislava Pokorná použila v sestupném pořadí jiné dokumenty (9), usnesení o zahájení trestního stíhání (6), blíže neidentifikovatelné dokumenty z trestního řízení (2) a politické dokumenty (2). U Radima Vaculíka převažovalo usnesení o zahájení trestního stíhání (11), další čtyři zdroje-dokumenty byla soudní rozhodnutí (2), jiné dokumenty (1) a blíže neidentifikovatelné dokumenty z trestního řízení (1). Dávid Pásztor použil 8krát jiný dokument, 3krát usnesení o zahájení trestního stíhání a jednou blíže neidentifikovatelný dokument z trestního řízení. Adéla Jelínková použila jeden politický dokument a jeden blíže neidentifikovatelný dokument z trestního řízení, jinak se spoléhala na jiné dokumenty (9). Eliška Hradilková Bártová měla rovněž většinu jiných dokumentů (7), dále usnesení o zahájení trestního stíhání (2) a politické dokumenty (1).

(VVO4): Používaly se více pojmenované, nebo nejmenované zdroje?

Více se používaly pojmenované zdroje (1305), které tvořily přes 93 % všech zdrojů. Zbývajících 88 zdrojů bylo nejmenovaných. Nejvíce nejmenovaných zdrojů používali novináři Deníku N (12,4 %), následovaly Hospodářské noviny (6 %), deník Právo (5,2 %), MF DNES (5 %) a Lidové noviny (4,1 %). Ani jeden nejmenovaný zdroj naopak nepoužil deník E15.

Graf č. 4: Pojmenované a nejmenované zdroje v kauze Dozimetr.

Nejvíce nejmenovaných zdrojů v jednom článku zaznamenali Prokop Vodrážka a Markéta Boubínová z Deníku N, kteří v textu s názvem *Bomba tikala, ale rázný krok nepřišel* z 20.6.2022¹⁵³ použili 10 nejmenovaných zdrojů (a 6 pojmenovaných). Vodrážka použil v článcích (vlastních i se svými kolegy) celkem 21 nejmenovaných zdrojů, 10 použil Radim Vaculík z Práva, 7 měli Lukáš Prchal z Deníku N, Martin Shabu z Lidových novin a Lucie Fialová z Práva¹⁵⁴.

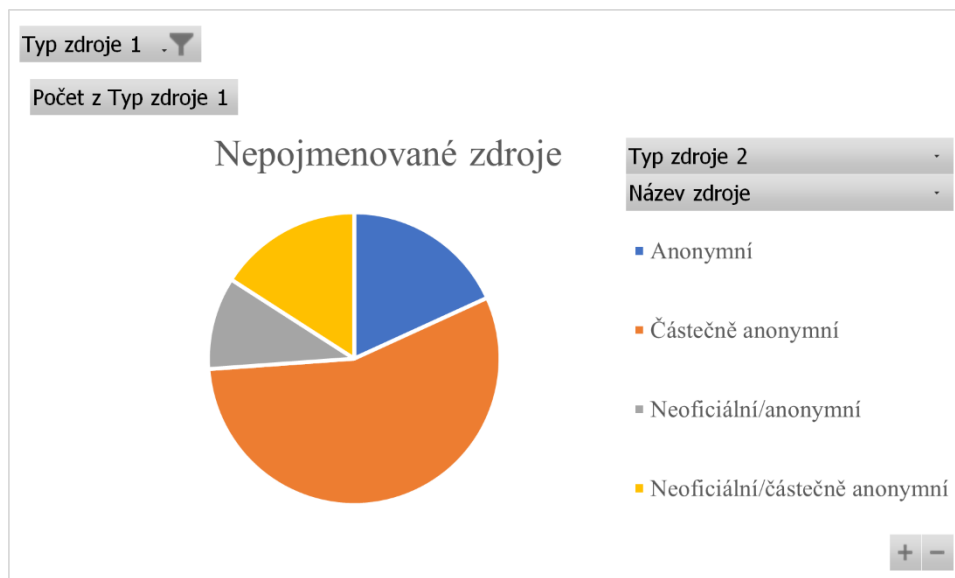
Vyšší podíl nejmenovaných zdrojů ve srovnání s těmi pojmenovanými zaznamenala analýza v červnu 2022 (6,78 %) než v červenci 2022 (3,28 %). Desetinu všech zdrojů pak nejmenované zdroje tvořily celkem ve čtyřech dnech – 16. června, 20. června, 27. června a 2. července.

(VVO5): *Převažovaly u nejmenovaných zdrojů úplně anonymní, nebo částečně anonymní?*

U nejmenovaných zdrojů (88) převažovaly částečně anonymní, jejichž funkce či pozice je částečně konkretizována. Celkem jich bylo kódováno 63, z nichž 14 jsou zároveň neoficiální zdroje (např. bývalá sousedka Redlových, zaměstnanec úřadu či jedna z přítomných servírek). Mezi zbývajících částečně anonymními se nejčastěji vyskytovaly zdroje z hnutí STAN (9), zdroje blízké vyšetřování (8) nebo členové vlády a zdroje z vlády (4). Anonymních zdrojů bylo dohromady 25 (9 z toho neoficiálních) a převažovaly mezi nimi „dobře informované zdroje“, „důvěryhodné zdroje“ nebo pouze „zdroje“.

¹⁵³ Bomba tikala, ale rázný krok nepřišel, *Deník N*, 20. 6. 2022, s. 6, ISSN 2571-1717.

¹⁵⁴ Fialová použila sedm nejmenovaných zdrojů v jediném textu, viz Dál zůstává starostou. Pro místní je dobrej kluk, *Právo*, 17. 6. 2022, s. 4, ISSN 1211-2119.

Graf č. 5: Rozdělení nejmenovaných zdrojů v kauze Dozimetr.

H1: *Mezi dokumenty používanými jako informační zdroje převažovaly dokumenty pocházející od orgánů činných v trestním řízení, většina ale nebyla konkrétně specifikována.*

Jak již bylo zmíněno v odpovědi na VVO1, nejvíce dokumentů v roli informačních zdrojů bylo zařazeno do hodnoty *Jiné* (56 ze 162). Druhé nejčastější umístění zaznamenalo *Usnesení o zahájení trestního stíhání* (49), následované hodnotami *Bliže neidentifikovatelný dokument z trestního řízení* (41), *Politický dokument* (8) a *Soudní rozhodnutí* (8). Hypotéza, že mezi dokumenty převažovaly dokumenty od orgánů činných v trestním řízení, se tak potvrdila – hodnoty *Usnesení o zahájení trestního stíhání* a *Bliže neidentifikovatelný dokument z trestního řízení* (tedy všechny ostatní policejní dokumenty mimo usnesení o zahájení trestního stíhání) tvořily mezi dokumenty přes 55 %. Většina dokumentů pocházejících od OČTR ale byla – v rozporu s hypotézou – konkrétně specifikována.

H2: *U aktérů v roli informačních zdrojů převažovaly orgány činné v trestním řízení a politici.*

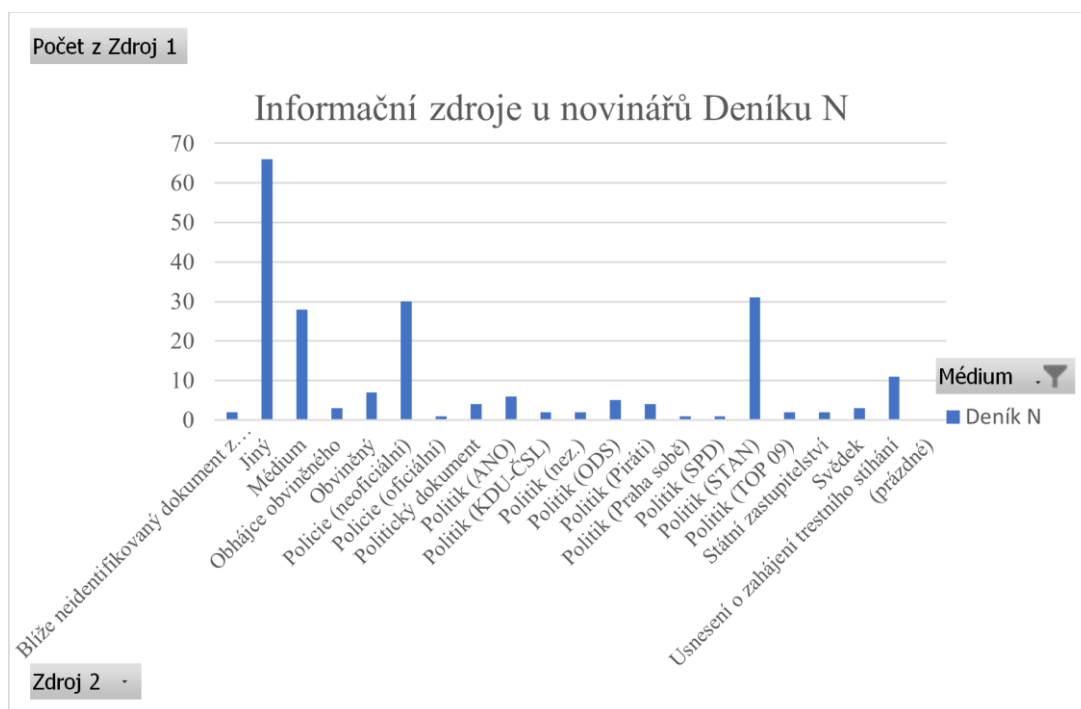
Orgány činné v trestním řízení – ve zvolených hodnotách *Státní zastupitelství*, *Policie (oficiální)*, *Policie (neoficiální)*, *Soud (oficiální)* a *Soud (neoficiální)* – tvořily dohromady pouze 14,8 % ze všech aktérů v roli informačních zdrojů (170 ze 1143). Naopak politici byli zastoupeni ve 44,1 % – v tomto ohledu tedy hypotéza „uspěla“, nerozlišujeme-li politickou příslušnost. To, že se v kauze s dopadem na lokální i celostátní dění vyskytují

politici, není překvapivé, téměř poloviční zastoupení politiků mezi zdroji však na trend jistě ukazuje. Pokud bychom politickou příslušnost rozlišovali – jako v odpovědi na VVO2 –, tak mezi aktéry v roli informačních zdrojů převážila s počtem 227 hodnota *Jiné*, za níž byli politici STAN (216) a média (187).

H3: *Novináři Deníku N používali ve větší míře dokumenty pocházející od orgánů činných v trestním řízení a nejmenované zdroje.*

Novináři Deníku N používali ve skutečnosti relativně nejméně dokumentů pocházejících od orgánů činných v trestním řízení (37,1 %). Nepočítáme-li deník E15, jehož jeden dokument bylo usnesení o zahájení trestního stíhání (má tak 100% podíl), tak nejvyšší podíl dokumentů od OČTŘ využila MF DNES (80 %) a Právo (76,2 %). V celkovém počtu mělo nejvíce dokumentů od OČTŘ Právo (32), Lidové noviny (21) a MF DNES (16).

Co se týče nejmenovaných zdrojů, tak nejvyšší podíl nejmenovaných zdrojů měli opravdu novináři Deníku N (12,4 %). Následovaly Hospodářské noviny (6 %), deník Právo (5,2 %), MF DNES (5 %) a Lidové noviny (4,1 %).

Graf č. 6: Informační zdroje využívané novináři Deníku N

H4: *Více se používaly pojmenované zdroje. U nejmenovaných zdrojů převažovaly částečně anonymní.*

Poslední hypotéza byla analýzou potvrzena. Pojmenované zdroje tvořily přes 93 % všech

zdrojů (1305 z 1393), u nejmenovaných zdrojů převažovaly ze 71,5 % částečně anonymní (63 z 88).

7.2 Shrnutí závěrů analýzy

Kvantitativní obsahová analýza kódovala celkem 282 textů ze šesti vybraných deníků a se 100 uvedenými autory. V článcích bylo zjištěno celkem 1393 zdrojů, z nichž 1305 bylo pojmenovaných a 88 nejmenovaných; zároveň 1305 z nich bylo oficiálních a 23 neoficiálních. Z 1305 pojmenovaných zdrojů bylo 1143 aktérů (87,5 %) a 162 dokumentů. Z 88 nejmenovaných zdrojů bylo 63 částečně anonymních a 25 anonymních. Vybrané deníky tak v prvním měsíci informování o kauze Dozimetr výrazně více využívaly pojmenované zdroje, u nejmenovaných zdrojů pak opět s převahou preferovaly částečně anonymní.

V hodnotách specifikujících zdroje byly naplněny všechny s výjimkou hodnoty *Příkaz k domovní prohlídce*, která v analýze kódována nebyla. Rozdělíme-li zdroje na *Aktéry* a *Dokumenty*, tak v obou okruzích byla nejčastěji kódována hodnota *Jiné* – u aktérů v 19,8 %, u dokumentů ve 34,5 %. Pořadí u aktérů by se ale změnilo v případě, pokud bychom zahrnuli do jedné hodnoty všechny politiky vystupující jako informační zdroje – v této situaci by byli zastoupeni ve 44,1 %. Pokud bychom politiky rozlišovali podle jejich stranické příslušnosti, tak by *Politici (STAN)* obsadili s 18,8 % druhé místo za hodnotou *Jiné*; třetí místo patřilo mezi aktéry médiím (16,3 %). U dokumentů následovaly za hodnotou *Jiné* zdroje, jež se kvalifikovaly jako *Usnesení o zahájení trestního stíhání* (30,2 %) a *Bližší neidentifikovatelný dokument z trestního řízení* (25,3 %).

Přijmeme-li výsledek analýzy tak, že u aktérů i dokumentů v roli informačních zdrojů byla nejčastěji zastoupena hodnota *Jiné* zahrnující široké spektrum různých zdrojů, jež nepatřily mezi žádnou ze zbývajících 15 hodnot, je samozřejmě nutné podrobit kritickým pohledem samotný výběr hodnot. Ten probíhal na základě pilotního výzkumu a zahrnoval omezený výběr textů. Během analýzy se však ukázalo, že řadu aktérů a dokumentů nelze do zvolených hodnot zařadit. Mezi aktéry se jednalo zejména o různé mluvčí úřadů, organizací a zejména politických stran, kteří tvořili v této hodnotě asi pětinu kódovaných zdrojů; dále šlo o advokáty, právníky či politology. Mezi dokumenty s hodnotou *Jiné* převažovaly dokumenty z katastru nemovitostí, veřejných rejstříků, registru smluv nebo zákony.

Je pravděpodobné, že rozšířenější pilotní výzkum by některé tyto zdroje mohl zjistit a následně reflektovat ve výběru hodnot (např. mluvčí u aktérů nebo veřejný rejstřík/registr u dokumentů), na druhou stranu vzhledem k tomu, že hodnota *Jiné* představovala v prvních

třech dnech sledovaného období 6 % všech aktérů a 26 % všech dokumentů (ve srovnání s konečnými podíly 19,8 % a 34,5 %), jí nebyla věnována tak velká pozornost. Podobně bylo možné na základě pilotního výzkumu změnit definici hodnoty *Politik* tak, aby do ní spadali i mluvčí politických stran. Opět je ale potřeba uvést, že v prvních třech dnech analýzy byly kódovány jen dva zdroje jako mluvčí politických stran (v obou případech mluvčí STAN Sára Beránková). Tak či onak, vysoký podíl hodnoty *Jiné* je nutné hodnotit jako určitý nedostatek výběru hodnot, byť i tato skutečnost sama o sobě má vypovídající hodnotu o fungování sledovaných deníků a je jí věnováno hodnocení v kvalitativním rozboru výsledků.

Jedním z cílů analýzy bylo odpovědět i na to, zda a v jaké míře používají novináři nejmenované zdroje a zdroje v podobě neveřejných policejních dokumentů. Protože pouze přes 6,3 % zdrojů bylo nejmenovaných, lze uvést, že novináři je v žádné zásadní míře nepoužívali. Na druhou stranu, v prvních dnech informování o kauze Dozimetr tvořily nejmenované zdroje vyšší podíl – první den dokonce 11,2 %, první dva dny 9,95 % a první týden 7,69 %. Jejich výskyt postupně klesal až na 3,3 % v posledních dvou týdnech a nulové zastoupení v posledním týdnu sledovaného období. Podobný klesající trend nastal i u neveřejných policejních dokumentů (hodnoty *Usnesení o zahájení trestního stíhání* a *Blíže neidentifikovatelný dokument z trestního řízení*), jejichž podíl mezi dokumenty klesl z 70,8 % v prvních třech dnech na 34,7 % v posledních dvou týdnech. Zmiňme, že nejmenované zdroje nejčastěji používali novináři Deníku N (12,4 %), zatímco o neveřejné policejní dokumenty se nejvíce opíraly E15 (100 %, ale jen 1 dokument) a MF DNES (80 %).

Pozoruhodnou statistikou je také podíl zdrojů mezi oběma stranami trestního řízení – tedy na jedné straně u policie a státního zastupitelství a na druhé straně u obviněných a obhájců. Všichni čtyři tito aktéři byli v analýze kódováni a bylo zjištěno následující – hodnoty *Policie (neoficiální)*, *Policie (oficiální)* a *Státní zastupitelství* tvořily mezi aktéry v roli informačních zdrojů 13,8 %, zatímco hodnoty *Obviněný* a *Obhájce obviněného* reprezentovaly 4 % aktérů. Na první pohled jde o znatelný rozdíl, je však potřeba kriticky posoudit hodnotu *Policie (neoficiální)*, jež – pro připomenutí – byla kódována u novinářských frází typu „podle policie“, „podle vyšetřovatelů“ či „podle detektivů“. Nešlo tedy o „skutečné“ aktéry ve stejném smyslu, jako když médium cituje konkrétního státního zástupce nebo konkrétního obhájce obviněného. Vzhledem k definici informačního zdroje

a četnosti jeho výskytu však bylo nezbytné tuto hodnotu zařadit. I tato skutečnost je v další podkapitole hodnocena, uveďme ale ještě, že bez hodnoty *Policie (neoficiální)* činí počty zdrojů u policie a státních zástupců 44 versus u obhájců a obviněných 46. Předchozí rozdíl tak mizí.

Na závěr shrnutí kvantitativní obsahové analýzy podtrhněme, že vybrané deníky ve sledovaném období používaly ve zpravodajství o kauze Dozimetr výrazně více pojmenované a oficiální zdroje. Jednoznačně převažovali aktéři nad dokumenty; mezi nimi se pak nejčastěji objevovaly jiné zdroje, dále politici a média mezi aktéry a usnesení o zahájení trestního stíhání a blíže neidentifikovatelné dokumenty z trestního řízení mezi dokumenty. Výskyt nejmenovaných zdrojů a neveřejných policejních dokumentů byl nejvyšší v prvních dnech informování, pak postupně klesal. Policie a státní zastupitelství pak mezi zdroji dostaly výrazně větší prostor než obhájci a obvinění.

7.3 Kvalitativní rozbor

Výše zmíněné výsledky sice přinášejí zajímavá zjištění, díky nimž lze kriticky zkoumat práci vybraných médií v kauze Dozimetr, nabízejí však jen omezený pohled zúžený podle kritérií kvantitativní obsahové analýzy. Koneckonců, právě to je – jak již bylo zmíněno – jednou z jejích nevýhod. To zdůrazňují i Trampota s Vojtěchovskou, podle nichž běžné analýzy izolují mediální sdělení „od prostředí, ve kterém vznikají, a soustředí se pouze na zjevnou rovinu jednotlivých sdělení“¹⁵⁵. Jinými slovy, výsledky kvantitativní obsahové analýzy nemohou nabídnout široký pohled na zkoumanou problematiku. Právě proto jsem již v tezi bakalářské práce avizoval, že výsledky kvantitativní obsahové analýzy budou popisovány i kvalitativním způsobem. V následujících podkapitolách je konkrétně použita interpretace výsledků založená především na mých empirických zkušenostech.

7.3.1 Kategorie „Jiné“

V předchozí kapitole jsem nastínil, že bude nutné se podrobněji zabývat tím, proč byla mezi aktéry i dokumenty nejčastěji zastoupeným informačním zdrojem hodnota *Jiné* zdroje. Na základě zkušeností z kódování jsem kriticky zhodnotil, že k jiným – reprezentativnějším – výsledkům by mohl pomoci rozšířenější pilotní výzkum a lepší výběr hodnot. Zároveň jsem poznamenal, že i přes tyto skutečnosti je fakt, že nejčastěji zdroje spadaly do hodnoty *Jiné*, sám o sobě vypovídající. K tomu, o čem přesně vypovídá, je potřeba více zkoumat samotné zdroje.

Zopakujme tedy, že mezi „jinými“ zdroji nejčastěji převažovali mluvčí státních úřadů, organizací, firem a politických stran; dále advokáti/právníci, politologové a z konkrétních lidí pak bývalý policista Karel Tichý, který vyšetřoval mimo jiné odsouzeného podnikatele Radovana Krejčíře, tehdejší generální ředitel České pošty Roman Knap, ředitel VZP Zdeněk Kabátek nebo bývalý ministr spravedlnosti Pavel Němec. Jde tak o poměrně širokou skupinu osob, u nichž nevyplýnul z analýzy jednotící důvod, proč je novináři citovali. Je ale možné vysledovat dvě hlavní skupiny – zdroje, jichž se kauza Dozimetr dotýká, a zdroje, jež jsou oslovovány jako odborné authority. Do první skupiny spadají např. mluvčí a zástupci firem/úřadů, ve kterých zasahovala policie (např. mluvčí magistrátu Vít Hofmann, ředitel VZP Kabátek nebo ředitel DPP Petr Witowski), lidé zmínění v policejních dokumentech (např. ředitel České Pošty Knap, exministr Němec či tehdejší

¹⁵⁵ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010, s. 170.

náměstek ředitele VZP Tomáš Knížek) či specificky mluvčí hnutí STAN, jehož politik je jednou z hlavních postav případu. Jde tak o zdroje, jejichž přítomnost v textu (resp. zmínka o snaze je oslovit) vyžaduje etický požadavek na poskytnutí prostoru osobám a subjektům, které jsou v textu zmíněni. Jiná situace nastává u druhé skupiny, do níž lze zařadit advokáty a právníky, kteří pro média komentují právní otázky, Karla Tichého jakožto expolicistu se znalostí Michala Redla nebo politology, kteří rozebírají politický dopad kauzy. Trampota by je s odkazem na Deacona a Goldinga¹⁵⁶ označil za arbitry, kteří „mají omezenou interpretační moc, mohou spíše odpovídat na otázky než tvarovat témata a často mají značný evaluační vliv“¹⁵⁷. I v tomto případě jde o běžné využití informačních zdrojů, které poskytují příjemcům své hodnocení a nabízejí „expertní“ pohled na věc.

V této souvislosti se krátce zmiňme o hodnotě *Jiné* mezi dokumenty kódovanými jako informační zdroje. Mezi nimi převažovaly dokumenty z katastru nemovitostí, veřejných rejstříků či registru smluv; dále zákony nebo znalecké posudky. Jde tak z převážné části o veřejně přístupné dokumenty, jež si příjemci mediálních sdělení mohou sami ověřit. Tyto dokumenty většinou slouží k písemné verifikaci tvrzení či fakt; případně jako odborný podklad pro nějakou skutečnost (fungují tak na podobném principu jako arbitři).

Shrňme tak, že aktéry i dokumenty, jež byly kódovány jako *Jiné* zdroje, měly v textech své opodstatnění a nevyskytovaly se v nich samoúčelně. V případě aktérů šlo buď o zdroje, jichž se kauza týká, nebo o tzv. arbitry poskytující odborný názor. V případě dokumentů pak poskytovali oporu pro fakta či tvrzení.

7.3.2 Kategorie „Policie (neoficiální)“

Čtvrtou nejčastěji kódovanou mezi aktéry i dokumenty byla hodnota *Policie (neoficiální)*, která podle definice zahrnovala informační zdroje typu „podle policie“, „podle vyšetřovatelů“ nebo „podle detektivů“. Lze zopakovat, že vzhledem ke zvolené definici informačního zdroje a četnosti výskytu těchto frází bylo nutné tuto hodnotu zařadit, byť v drtivé většině případů ji média nepoužívala ke konkrétním lidem, ale spíše jako zdůraznění toho, že nějakou skutečnost tvrdí policie. Nejednou se stávalo, že novinář citoval např. z usnesení o zahájení trestního stíhání, ale místo aby usnesení neustále opakoval jako zdroj, tak si „pomáhal“ právě těmito výrazy. V pozdějších dnech sledovaného období pak bylo sledováno, že média přestala odkazovat na policejní

¹⁵⁶ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006, s. 85.

¹⁵⁷ Tamtéž, s. 86.

dokumenty, ale rovnou používala tyto „neoficiální policisty“, byť původní zdroj zřetelně pocházel z usnesení o zahájení trestního stíhání.

Lze samozřejmě média za tuto zkratku kritizovat, v rámci novinářského provozu se to však zdá zbytečné. Naopak, i vzhledem ke zmiňované kritice poukazující na přílišnou favorizaci policejních zdrojů je novinářsky férovější tyto zdroje uvádět a nebrat tvrzení z usnesení za prokázaná fakta. Anekdoticky lze vzpomenout na rozdíly mezi články, které často používaly „neoficiální policisty“, a články, které v některých odstavcích opomíjely uvést, že jde o tvrzení policie. Osobně je mi bližší první přístup a mám za to, že by bylo vhodné texty (možná nechtěně) vydávající policejní verze za realitu podrobit např. analýze objektivit a vyváženosti v nějakém budoucím výzkumu.

7.3.3 Ostatní policejní dokumenty

Námětem pro budoucí diplomové práce či mediální výzkumy by mohlo být i to, proč novináři nespecifikují neveřejné policejní dokumenty, z nichž při pokrývání trestních kauz vycházejí. V této práci byla pro tyto případy vymezena hodnota *Bliže neidentifikovatelný dokument z trestního řízení*, jež se se 41 výskyty stala druhou nejčastější mezi dokumenty. Typicky přitom šlo o zdroje jako „policejní spis“, „policejní odposlechy“ nebo „policejní dokumenty“, jež ale plně neodhalují, o jaký zdroj se jedná. Odpovědět, proč tomu tak je, by v konečném důsledku mohli jen samotní novináři, opět si ale dovoluji tvrdit, že řada novinářů tyto výrazy používala pro usnesení o zahájení trestního stíhání. Lze to doložit logickou návazností, když v jednom textu psali jak o „policejním spisu“, tak o usnesení o zahájení trestního stíhání; případně střídali názvy těchto zdrojů v člancích během několika dnů. Nelze říct, zda měli opravdu k dispozici jiné policejní dokumenty než usnesení (např. konkrétní přepisy odposlechů nebo přímo policejní spis). Pokud ale používali různé názvy bez hlubšího zdůvodnění (např. ochrana zdroje), nepřispívá to k větší transparentnosti před čtenáři.

7.3.4 Sebe prezentace médií

V kapitole 7. *Výsledky analýzy* bylo již zmíněno, že některá média více než jiná odkazovala na sebe sama. Tzv. sebe prezentaci, tedy stav, kdy chce médium zdůraznit, že má informaci z vlastních zdrojů nebo že ji zjistilo první¹⁵⁸, nejvíce používaly Hospodářské noviny, MF DNES a Deník N s Právem. Pro rekapitulaci, typicky šlo o názvy zdrojů jako

¹⁵⁸ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006, s. 99-100.

„podle informací Deníku N“, „podle informací HN“ nebo „podle zjištění MF DNES“. Je patrné, že tyto obraty používaly v podstatě všechny deníky a že v době mnoha obsahů a mnoha médií je pro novináře důležité klást důraz na sebepropagaci. Z hlediska transparentnosti zdrojů však tyto typy zdrojů nelze kvitovat – přestože v této práci byly zařazeny mezi pojmenované zdroje (odkazují totiž na médium), tak *de facto* jde o anonymní zdroje skryté za důvěryhodnou značkou média. Čtenáři nevědí, zda „podle informací“ znamená odkaz na jeden nebo více zdrojů, zda jde o více či méně důvěryhodné zdroje nebo zda třeba nejde jen o nějaký „drb“, který novinář slyšel, ale nemůže ho dostatečně ověřit. Novináři zkrátka nechávají čtenáře přinejmenším v mlze, ne-li rovnou ve tmě.

7.3.5 Pokles nejmenovaných zdrojů a neveřejných dokumentů

Únikem informací z neveřejných policejních dokumentů v kauze Dozimetr se zabývali ministr spravedlnosti Pavel Blažek¹⁵⁹, vláda¹⁶⁰ i policie a státní zastupitelství¹⁶¹. Všichni se shodli na tom, že únik nepocházel od orgánů činných v trestním řízení; přímo a nepřímo tak ukázali zejm. na advokáty. Zároveň se ale znovu vrátila do debaty otázka, v jaké míře mají novináři zveřejňovat detaily pocházející např. z usnesení o zahájení trestního stíhání a zda tím „neskáčou“ na policejní verzi. Teoretická východiska pro tuto problematiku byla popsána v kapitole 4 *Etické výzvy pro média při informování o trestním řízení*, nyní je pojdme porovnat se získanými daty.

Podíl nejmenovaných zdrojů mezi aktéry činil ve sledovaném období 6,3 %; podíl neveřejných policejních dokumentů (*Usnesení o zahájení trestního stíhání a Blíže neidentifikovatelný dokument z trestního řízení*) mezi všemi dokumenty pak dosáhl 55,5 %. Zatímco první hodnota se nezdá ve srovnání s tou druhou tak závratná, zajímavým poznatkem je to, že oba podíly byly nejvyšší v prvních dnech kauzy. Nejmenované zdroje činily první den kauzy 11,2 %, první dva dny 9,95 % a první týden 7,69 % všech aktérů;

¹⁵⁹ IDNES.CZ a ČTK. Blažkovi se nezdají rozsah a bulvárnost obvinění v kauze DPP - iDNES.cz. *Zprávy iDNES.cz – Přehled nejnovějších událostí z domova i ze světa* [online]. 24. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/pavel-blazek-kaucha-dozimetr-dopravni-podnik-praha-obvineni-problemy-vysetrovani.A220624_135659_domaci_dape.

¹⁶⁰ PRCHAL, Lukáš, Prokop VODRÁŽKA a Markéta BOUBÍNOVÁ. „Někteří kolegové šileli, že je to akce proti vládě.“ Kabinet v utajení řešil kauzu Hlubuček. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 24. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/907640/vlada-v-utajeni-resila-kauzu-hlubucek-policejni-dokument-podle-ni-obsahuje-zbytecne-informace/>.

¹⁶¹ VACULÍK, Radim. Žalobci a Blažek vysvětlovali, jak je to s úniky z trestních kauz - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 20. 7. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-zalobci-a-blazek-vysvetlovali-jak-je-to-s-uniky-z-trestnich-kauz-40403489>.

neveřejné policejní dokumenty pak v prvních třech dnech vystoupaly dokonce na 70,8 %. To je zásadní skutečnost, protože mediální informace z prvních dnů rámovaly příběh a měly konkrétní dopady na politickou scénu – např. Petr Gazdík oznámil rezignaci 19. června, čtyři dny po začátku razie, a to právě kvůli stykům s Michalem Redlem zveřejněných v médiích z policejního usnesení. Jinými slovy, konec člena vlády způsobilo to, že média zveřejnila informaci získanou z dokumentů, k nimž neměla mít podle zákona přístup. Samozřejmě nejde o to, že by tím jednala nelegálně, minimálně o etický problém ale může jít. Nejen kvůli otázce, zda některé podrobnosti z dokumentů nejsou bulvární a veřejný zájem na jejich zveřejnění je pochybný (např. detaily z kokainových večírků¹⁶²), ale především s ohledem na presumpci nevinny a ostražitost vůči policii, která dokumenty píše. Určitá opatrnost by byla na místě, vzhledem k současné legislativě, existenci velkého množství médií a rozšíření neveřejných policejních dokumentů jde však spíše o zbožné přání.

7.3.6 Vyváženost

Poslední otázka, jíž se toto kvalitativní hodnocení zabývá, souvisí se zmiňovanou presumpcí nevinny, která nestojí jen na volbě „správných slov“, ale i na poskytnutí prostoru všem stranám. O policejní verzi nebylo vzhledem k únikům ze spisu nouze a novináři zveřejnili v podstatě všechno, co vyšetřovatelé na obviněné „měli“. Druhá strana však podle výsledků analýzy v zastoupení zdrojů zaostávala. Započítáme-li „neoficiální“ policii, tak policie a státní zastupitelství tvořily 13,8 % všech aktérů, zatímco obvinění a obhájci jen 4 %. Bez hodnoty *Policie (neoficiální)* se poměr mění na 46 versus 44 pro obhájce a obviněné.

Kvalitativně je však potřeba tato čísla okomentovat. Byť jsme hodnotu *Policie (neoficiální)* podrobili v této práci kritice, nelze říct, že nemá žádnou vypovídací hodnotu. V člancích byla zastoupena relativně často a někdy tvořila jejich podstatnou část. Ve statistikách tak má svoje místo. Naopak, obvinění a obhájci sice byli jako zdroje kódováni, zejména na začátku kauzy ale vystupovali jako zdroje, jež byly osloveny, ale nereagovaly, nebo média citovala jejich dřívější vyjádření (např. z Hlubučkova rozhovoru pro Seznam Zprávy

¹⁶² Viz MRAČNO, Jakub. „V průběhu noci si nechává od Kristýny vetřít kokain do konečnicku.“ Kauza, která hýbe politikou, zadokumentována | PrahaIN. *PrahaIN* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.prahain.cz/krimi/v-prubehu-noci-si-nechava-od-kristyny-vetrit-kokain-do-konecniku-kauzaktera-hybe-politikou-zadokumentovana-6604.html>.

z května 2022¹⁶³). Novinářů je ovšem nutné se zastat – k obviněným se kvůli zadržení a později vazbě nemohli dostat, jejich advokáti přinejmenším na začátku odkazovali na mlčenlivost a „rozpovídali“ se až postupně.

Závěr o vyváženosti tak není snadné učinit. V analýze se objevily články, které téměř výhradně stály na verzi policie a o postoji obviněných v nich byla jen nepatrná zmínka¹⁶⁴, jindy se zase novináři alespoň snažili obviněné nebo jejich obhájce kontaktovat. Statistiky z obsahové analýzy také nenabídly jasný závěr; ten by naopak mohla přinést již zmiňovaná analýza objektivity a jejího porušování¹⁶⁵.

¹⁶³ KOUTNÍK, Ondřej. Hlubuček k nemovitostem: „Může to znít divně, ale mohu si dovolit leccos“ - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 18. 5. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-hlubucek-k-nemovitostem-muze-to-znit-divne-ale-mohu-si-dovolit-leccos-202698>.

¹⁶⁴ Viz Slepíček je nevyzpytatelný. Co zaznělo, když dělili peníze, *Právo*, 18. 6. 2022, s. 4. ISSN: 1211-2119.

¹⁶⁵ Viz např. TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010, s. 127-140.

Závěr

Cílem této práce bylo analyzovat informační zdroje používané ve zpravodajství šesti českých celostátních deníků v kauze Dozimetr. Podnětem pro toto téma se stal výrok obhájce jednoho z obviněných, který kritizoval to, jak je v médiích popisována role jeho klienta, i kritika novinářů směřující k tomu, že nadměrně citují z neveřejných policejních dokumentů. Tato práce si dala za cíl podrobit tento pohled kritické analýze prostřednictvím kvantitativní obsahové analýzy informačních zdrojů.

Provedený výzkum, jež doplnil i kvalitativní pohled, na výše zmíněnou kritiku nenabídl jednoznačnou odpověď. Média používala ve zpravodajství široké spektrum zdrojů, zejména v prvních dnech kauzy ale výrazně častěji spoléhala na neveřejné policejní dokumenty a nejmenované zdroje. Analýza také zjistila, že policie a státní zastupitelství dostaly v roli zdrojů více prostoru než obvinění a obhájci, byť to nelze z popsáných důvodů dávat novinářům automaticky k tíži; přesnější pohled by mohla nabídnout analýza objektivit.

Práce zjistila i další skutečnosti, které by mohly být předmětem dalšího zkoumání i novinářských debat. Vybrané deníky totiž v nemalé míře používaly jako zdroje samy sebe, čímž ovšem klesala transparentnost těchto zdrojů a čtenáři byli odkázáni na to věřit nebo naopak nevěřit danému médiu. K vyšší důvěře v média by pak mohla přispět i transparentnost týkající se neveřejných policejních dokumentů – novináři totiž relativně často neuváděli přesný popis dokumentu, z něhož čerpali, ale omezili se na novinářské fráze.

Závěrem je tak možné shrnout, že výzkum odhalil možné problémy týkající se většího spoléhání na neveřejné policejní dokumenty a nejmenované zdroje v prvních dnech kauzy, kdy média rámuje její příběh, nevyváženosti mezi stranami případu nebo nedostatku transparentnosti u některých typů zdrojů.

Summary

The aim of this thesis was to analyze the information sources used in the news coverage of six Czech national dailies in the Dozimetr case. The motivation for this topic came from the statement of the defense lawyer of one of the accused, who criticised how the media described his client's role, as well as the journalists's over-reliance on non-public police

documents. This thesis sets out to subject this perspective to critical analysis through a quantitative content analysis of news sources.

The research, complemented by a qualitative perspective, did not offer a clear-cut answer to the above criticism. While it showed that the media were not limited to a narrow range of sources, including the aforementioned non-public police documents, journalists still relied on them and unnamed sources significantly more often, especially in the early days of the case. The analysis also found that the police and prosecutors were given more space as sources than the accused and defence lawyers. However, this cannot automatically be attributed to journalists and a more accurate view could be obtained by an analysis of objectivity.

The thesis also revealed other facts that could be the subject of further research and journalistic debate. The selected newspapers used themselves as sources to a considerable extent, which, however, decreased the transparency of these sources, leaving the readers to either believe or disbelieve the information provided by the given media. Increased transparency regarding non-public police documents could help to build trust in the media, as journalists relatively often did not provide a precise description of the documents they were quoting, but limited themselves to journalistic phrases.

In conclusion, the research revealed potential problems related to the greater reliance on non-public police documents and unnamed sources in the early days of the case when the media framed the story. It also highlighted an imbalance between the parties involved in the case and the lack of transparency for certain types of sources.

Seznam použité literatury

FUREK, Adam, Lukáš ROTHANZL a Tomáš JIROVEC. *Zákon o svobodném přístupu k informacím: Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-273-1.

GANS, Herbert J. *Deciding What's News: A Study of CBS Evening News, NBC Nightly News, Newsweek, and Time*. Evanston: Northwestern University Press, 2004. ISBN 0-8101-2237-5.

HERCZEG, Jiří. *Média a trestní řízení*. Praha: Leges, 2013. Praktik (Leges). ISBN 978-80-87576-50-2.

MANNING, Paul. *News and News Sources: A Critical Introduction*. Sage, 2001. ISBN 0-7619-5797-9.

MORAVEC, Václav. *Proměny novinářské etiky*. Praha: Academia, 2020. Společnost (Academia). ISBN 978-80-200-3111-2.

OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích. Třetí, revidované*. Praha: Karolinum, 2020. ISBN 978-80-246-4612-1.

SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada, 2014. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3568-9.

SIGAL, Leon V. *Reporters and officials: the organization and politics of newsmaking*. Boston: Houghton Mifflin Harcourt, 1973. ISBN 978-0-6698-9276-5.

TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7368-096-8.
TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4.

Seznam elektronických zdrojů

ROGNER, Šimon. *Policie zajistila dům manželky zakladatele Xixoio. Šéf představenstva firmy převádí byt — ČT24 — Česká televize*. *ČT24 — Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR — Česká televize* [online]. 2. 12. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3547953-police-zajistila-dum-manzelky-zakladatele-xixoio-sef-predstavenstva-firmy-prevadi>.

ROGNER, Šimon. Redl byl svéprávný už před kauzou Dozimetr, soud o něm nerozhodl včas, vyplývá z nového verdiktu — ČT24 — Česká televize. *ČT24 — Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR — Česká televize* [online]. 3. 10. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3533835-redl-byl-svepravny-uz-pred-kauzou-dozimetr-soud-o-nem-nerozhodl-vcas-vyplyva-z-noveho>.

BARTOSZ, Jakub, Jan MENŠÍK, NOVINKY a ČTK. Velká razie v Praze. Policie zasahuje i u náměstka primátora - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 15. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-velka-razie-ncoz-v-praze-detektivove-zasahuji-i-na-magistratu-40400101>.

BARTOSZ, Jakub, Ondřej KOŘÍNEK a NOVINKY. „Mám za úkol, ať jste happy.“ Policejní mikrofony nahrály čachry kolem dopravního podniku - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-mam-za-ukol-at-jste-happy-policejni-mikrofony-nahraly-cachry-kolem-dopravniho-podniku-40400336>.

BARTKOVSKÝ, Martin. [Smazal jsem video,...] In: Twitter [online]. 15. 2. 2023, 14:05. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://twitter.com/bartkovskym/status/1625843665322102784?s=20>.

BERANOVÁ, Klára. Obviněný v kauze Dozimetr byl svědkem na svatbě Vildumetzové, je i kmotrem jejího syna - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 7. 9. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-obvineny-v-kauze-dozimetr-byl-svedkem-na-svatbe-vildumetzove-je-i-kmotrem-jejeho-syna-40408027>.

BLAŽEK, Vojtěch. Razie v Říčanech. Policie zasahuje i v sídle středočeských silničářů - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 15. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-razie-v-ricanech-policie-zasahuje-v-sidle-stredoceskyh-silnicaru-206131>.

BLAŽEK, Vojtěch, Janek KROUPA a Jakub JIRÁSEK. Policie ke kauze Hlubuček: Tajné byty, plánování úplatků, milionové desátky - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 15. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci>

[kauzy-policie-uplatky-za-zakazky-hlubucek-a-redl-planovali-v-konspiracnich-bytech-206204.](#)

BLAŽEK, Vojtěch, Vojtěch GAVRINĚV a Ondřej KOUTNÍK. Náměstkovi říkali Slepíčák. Dejte mu 104, nahrála policie dělení peněz - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-namestkovi-rikali-slepacak-dejte-mu-104-nahrala-policie-deleni-penez-206307>.

BLAŽEK, Vojtěch a Ondřej KOUTNÍK. Případ Hlubuček a Redl byl top zločin, říká šéf detektivů - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 28. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/rozhovory-pripad-hlubucek-a-redl-byl-top-zlocin-rika-sef-detektivu-207281>.

BLAŽEK, Vojtěch. Feri zveřejnil jméno jedné oběti. Je to zastrašování, říká její právnička - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 14. 2. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-feri-zverejnil-jmeno-jedne-obeti-je-to-zastrasovani-rika-jeji-pravnicka-225718>.

BOUŠKA, Josef. Novináři vraždili, aby si ulehčili práci • RESPEKT. *RESPEKT* [online]. 25. 1. 2016 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.respekt.cz/externi-hlasy/novinari-vrazdili-aby-si-ulehcili-praci>.

ČTK. 'Náhubkový' zákon je u Ústavního soudu | Domov | Lidovky.cz. *Lidovky.cz - zprávy, analýzy, rozhovory* [online]. 7. 5. 2009 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/nahubkovy-zakon-je-u-ustavniho-soudu.A090507_165045_In_domov_taj.

Podle informačního zákona lze nově žádat o nepravomocné rozsudky. ČTK, 30. 3. 2010, 12:39. Archiv ČTK.

Zproštění viny sestry Marešové z vražd pacientů je pravomocné. ČTK, 26. 7. 2016, 14:59. Archiv ČTK.

ČTK. Sněmovna schválila doporučení k únikům, trestnou činnost státních zástupců má prověřovat útvar u NSZ - Česká justice. *Homepage - Česká justice* [online]. 12. 9. 2017 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2017/09/snemovna-schvalila-doporuceni-k-unikum-trestnou-cinnost-statnich-zastupcu-bude-proverovat-utvar-u-nsz/>.

ČTK. Hlubuček rezignoval na funkci náměstka pražského primátora a člena rady města - Novinky. *Hlubuček rezignoval na funkci náměstka pražského primátora a člena rady města - Novinky* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-hlubucek-se-vzdal-vsech-funkci-ve-stan-namestkem-primatora-zustava-40400233>.

ČTK. Středočeský kraj odvolal šefa silničářů Lichtnegera. Důvodem je spojení s lidmi z kauzy kolem Hlubučka | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. *IROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy* [online]. 21. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/stredocesky-kraj-sef-silnicaru-jan-lichtneger_2206211425_lou.

ČTK. Na Praze 10 odvolali starostku Chmelovou a radního Kašpara - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 27. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-na-praze-10-odvolali-starostku-chmelovou-a-radniho-kaspara-40401397>.

Soudce Dufek nespáchal kárný delikt, když poskytl médiím informace z kauzy Taxis. ČTK, 12. 6. 2023, 14:56. Archiv ČTK.

DOSTÁLOVÁ, Kateřina. Policie se vrací k trestnímu stíhání podnikatele Redla v kauze pohonných hmot — ČT24 — Česká televize. *ČT24 — Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR — Česká televize* [online]. 26. 6. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3596312-policie-se-vraci-k-trestnimu-stihani-podnikatele-redla-v-kauze-pohonnych-hmot>.

FIALA, Luděk a Jan MENŠÍK. Pospíšil Čížinskému: Lžeš o mém sesazení, podávám žalobu - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 18. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-pospisil-cizinskemu-lzes-o-mem-sesazeni-podavam-zalobu-40400507>.

GAZDÍK, Petr. [Rozhodl jsem se...] In: Twitter [online]. 15. 6. 2022, 09:55. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://twitter.com/petrgazdik/status/1538430362304528385>.

HORÁK, Jan. Korupce, zneužití pravomoci a vynášení informací, obvinili detektiva z kauzy Dozimetr - Aktuálně.cz. *Aktuálně - Aktuálně.cz* [online]. 22. 12. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/inspekce-obvinila-detektiva-z-dozimetru/r~1e0cd4f481f011eda9eeac1f6b220ee8/>.

CHALOUPSKÁ, Markéta. Vizitky s číslem 508 pro ty, kteří jsou ochotni zaplatit. Jak konspirovala skupina v kauze kolem Hlubučka | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. *IROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy* [online]. 22. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/kauza-kolem-hlubucka-praha-dopravni-podnik-korupce-konspirace_2206220500_sam.

IDNES.CZ a ČTK. Blažkovi se nezdají rozsah a bulvárnost obvinění v kauze DPP - iDNES.cz. *Zprávy iDNES.cz – Přehled nejnovějších událostí z domova i ze světa* [online]. 24. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/pavel-blazek-kauza-dozimetr-dopravni-podnik-praha-obvineni-problemy-vysetrovani.A220624_135659_domaci_dape.

JANOUSH, Václav a Adam HEJDUK. Petr Adam z kauzy Hlubuček zemřel, byl obviněn z uplácení - iDNES.cz. *Zprávy iDNES.cz – Přehled nejnovějších událostí z domova i ze světa* [online]. 21. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/hlubucek-dozimetr-police-sebevrazda-petr-adam-magistrat-metro.A220621_072926_domaci_maka.

JELÍNKOVÁ, Adéla a Lukáš VALÁŠEK. Blažek získal část utajeného policejního spisu, kolegu z ODS kryl - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 5. 6. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-ministr-blazek-pranyruje-uniky-ze-spisu-sam-je-vsak-prevzal-od-kolegy-z-ods-229692>.

KOMŮRKOVÁ, Magdaléna a Martin SHABU. Chobotnici měl „krmit“ pražský dopravní podnik. Detaily z kauzy kolem exnáměstka Hlubučka | Domov | Lidovky.cz. *Lidovky.cz - zprávy, analýzy, rozhovory* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/hlubucek-praha-stan-magistrat-dopravni-podnik-zakazky-korupce-kauza.A220616_182708_ln_domov_rkj.

KOUTNÍK, Ondřej. Hlubuček k nemovitostem: „Může to znít divně, ale mohu si dovolit leccos“ - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 18. 5. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-hlubucek-k-nemovitostem-muze-to-znit-divne-ale-mohu-si-dovolit-leccos-202698>.

KOUTNÍK, Ondřej a Martina MACHOVÁ. Policie po razii obvinila náměstka Hlubučka, Hřib ho vyzval k rezignaci - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 15. 6. 2022 [cit.

2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-namestek-primatora-hlubucek-je-mezi-obvinenymi-v-kauze-dopravniho-podniku-206121>.

KOUTNÍK, Ondřej. Kauza Dozimetr: Policie se ve spisu zajímá i o Pražské služby - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 9. 8. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-kauza-dozimetr-policie-se-ve-spisu-zajima-i-o-prazske-sluzby-210999>.

KOUTNÍK, Ondřej a Janek KROUPA. Policie obvinila v kauze Dozimetr exposlance ODS - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 12. 4. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-kauza-dozimetr-policie-obvinila-exposlance-ods-229317>.

KROUPA, Janek, Ondřej KOUTNÍK a Vojtěch BLAŽEK. Kauza Dozimetr: Kdo je kdo z obviněných v pražské aféře. *Seznam Zprávy* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-kauza-hlubucek-v-detailu-co-zachytily-odposlechy-koho-a-proc-policie-vini-206268>.

KROUPA, Janek. Zlom kauzy Dozimetr. „Byl jsem členem zločinecké organizace,“ přiznal obviněný - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 28. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-penize-delil-redl-zlom-kauzy-dozimetr-jeden-z-obvinenych-promluvil-207424>.

KROUPA, Janek. Nový důkaz kauzy Dozimetr. Obviněný Guči z archivu vytáhl soupis zakázek - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 1. 8. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-guciho-archiv-novy-dukaz-kauzy-dozimetr-obvineny-guci-z-archivu-vytahl-soupis-zakazek-210321>.

KROUPA, Janek. Rakušan dosadil do čela špionů muže, který je v kontaktu s Redlem - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 10. 8. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-exkluzivne-rakusan-dosadil-do-cela-spionu-muze-ktery-je-v-kontaktu-s-redlem-211265>.

KROUPA, Janek. Dozimetr v zajetí odposlechlů. Proč zemřel Petr A. - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 24. 7. 2022 [cit. 2023-07-24]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-smrtici-dozimetr-s-mamou-to-nechapeme-pribeh-sebevrazdy-v-kauze-dozimetr-234405>.

MACH, Jiří. Hlavy padají i v pražské TOP 09, odešli Fremr a Doležal - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 22. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-hlavy-padaji-i-v-prazske-top-09-odesli-fremr-a-dolezal-40400874>.

MIKEL, Jakub. Policie rozšířila obvinění v kauze Dozimetr: podnikatelé se podělili o 2,5 milionu z obálky | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. *IROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy* [online]. 16. 11. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/dozimetr-kaucha-michal-redl-maros-jancovic-2211161000-ako>.

MRAČNO, Jakub. „V průběhu noci si nechává od Kristýny vetřít kokain do konečníku.“ Kauza, která hýbe politikou, zadokumentována | PrahaIN. *PrahaIN* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.prahain.cz/krimi/v-prubehu-noci-si-nechava-od-kristyny-vetrit-kokain-do-konecniku-kaucha-ktera-hybe-politikou-zadokumentovana-6604.html>.

NESIGNOVÁNO. Kdo je kdo v trestním řízení? | Vše podstatné o trestním řízení | Více o státním zastupitelství - Soustava státního zastupitelství ČR. *Více o státním zastupitelství - Soustava státního zastupitelství ČR* [online]. [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://verejnazaloba.cz/vice-o-sz/vse-podstatne-o-trestnim-rizeni/kdo-je-kdo-v-trestnim-rizeni/>.

NESIGNOVÁNO. Policie oficiálně ukončila vyšetřování korupční kauzy Dozimetr. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 30. 3. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/minuta/1114239/>.

NOHL, Radek. „Pošlu mu tu dvojku.“ Policie si nahrála další úplatek v kauze Dozimetr - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 20. 4. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-poslu-mu-tu-dvojku-policie-si-nahrala-dalsi-uplatek-v-kauche-dozimetr-229695>.

NOHL, Radek. Uzavření kauzy Dozimetr se zaseklo. Policie poslala advokátům výzvu - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 23. 6. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauchy-uzavreni-kauchy-dozimetr-se-zaseklo-policie-poslala-advokatum-vyzvu-232837>.

POKORNÁ, Zdislava a Lukáš PRCHAL. „Slepici zablikají očička, je úplně nevyzpytatelná.“ Odposlechy ukazují obavy z Hlubučkovy nenasytnosti i dělení peněz. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/902175/slepici-zablikaji-ocicka-je-uplne-nevyzpytatelnaj-odposlechy-ukazuji-obavy-z-hlubuckovy-nenasytynosti-i-deleni-penez/>.

POKORNÁ, Zdislava. Policie v červnu zasahovala i v šumperské firmě. Redlova skupina po ní chtěla úplatky, míní detektivové. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 8. 7. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/915527/policie-v-cervnu-zasahovala-i-v-sumperske-firme-redlova-skupina-po-ni-chtela-uplatky-mini-detektivove/>.

POKORNÁ, Zdislava a Lukáš PRCHAL. Policie v kauze Dozimetr stíhá další lidi. Obvinila bývalého poslance či exnáměstka VZP. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 12. 4. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/1123375/policie-v-kauze-dozimetr-stiha-dalsi-lidi-obvinila-byvaleho-poslance-ci-exnamestka-vzp/?ref=mpm>.

POKORNÁ, Zdislava. Policie nově stíhá tři další firmy kvůli kauze Dozimetr. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 18. 7. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/1194878/policie-nove-stiha-tri-dalsi-firmy-kvuli-kauze-dozimetr/?ref=list>.

PRCHAL, Lukáš a Zdislava POKORNÁ. Hlubuček a spol. byli členy zločinecké skupiny, žádali miliony po developerovi, tvrdí vyšetřovatelé. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 15. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/900727/hlubucek-a-spol-byli-cleny-zlocinecke-skupiny-zadali-miliony-po-developerovi-tvrdi-vysetrovatele/>.

PRCHAL, Lukáš, Prokop VODRÁŽKA a Markéta BOUBÍNOVÁ. „Někteří kolegové šileli, že je to akce proti vládě.“ Kabinet v utajení řešil kauzu Hlubuček. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 24. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/907640/vlada-v-utajeni-resila-kauzu-hlubucek-policejni-dokument-podle-ni-obsahuje-zbytecne-informace/>.

PRCHAL, Lukáš, Markéta BOUBÍNOVÁ a Zdislava POKORNÁ. Proč Fiala podržel šéfa rozvědky? Víme, jaký dokument Mlejnek vládě ukázal. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 18. 8. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/942476/proc-fiala-podrzel-sefa-rozvedky-vime-jaky-dokument-mlejnek-vlade-ukazal/>.

RAMBOUSKOVÁ, Michaela a Ondřej KOUTNÍK. Hlubuček definitivně skončil ve STAN, předsednictvo potvrdilo vyloučení - Seznam Zprávy. *Seznam Zprávy* [online]. 5. 5. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-hlubucek-definitivne-skoncil-ve-stan-predsednictvo-potvrdilo-vylouceni-230444>.

RED. Šéfredaktoři píšou premiérovi kvůli náhubkovému zákonu | Týden.cz. *Týden.cz - Aktuální zpravodajství v souvislostech* [online]. 6. 5. 2009 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.tyden.cz/rubriky/media/sefredaktori-pisou-premierovi-kvuli-nahubkovemu-zakonu_118116.html#.

SHABU, Martin. O co jde v kauze okolo magistrátu? Policie pracuje se třemi trestnými činy, mezi obviněnými je i lobbista | Domov | Lidovky.cz. *Lidovky.cz - zprávy, analýzy, rozhovory* [online]. 15. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/magistrat-praha-namestek-hlubucek-redl-trestny-cin-drogy-organizovana-skupina.A220615_112558_in_domov_lros.

SHABU, Martin. Šéf rozvědky Mlejnek se po kritice rozhodl skončit. Rezignuje po 54 dnech ve funkci | Domov | Lidovky.cz. *Lidovky.cz - zprávy, analýzy, rozhovory* [online]. 31. 8. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/kontroverzni-sef-rozvedky-mlejnek-se-rozhodl-skoncit-rezignoval-presne-po-54-dnech-ve-funkci.A220831_074404_in_domov_lros.

SCHRÖDEROVÁ, Simona. Podnikatel Kos nastoupil do vězení kvůli daňovým podvodům. Obviněný je i v kauze Dozimetr — ČT24 — Česká televize. *ČT24 — Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR — Česká televize* [online]. 19. 9. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3530524-podnikatel-kos-nastoupil-do-vezeni-kvuli-danovym-podvodum-obvineny-je-i-v-kauze>.

SCHRÖDEROVÁ, Simona. GIBS vyloučil, že by média získala informace ze spisu kauzy Dozimetr od policie — ČT24 — Česká televize. *ČT24 — Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR — Česká televize* [online]. 22. 12. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3552735-gibs-vyloucil-ze-media-ziskala-informace-ze-spisu-kauly-dozimetr-od-policie>.

SOUKUP, Jaroslav. Polčák pozastavil členství ve STAN - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 20. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-polcak-pozastavil-clenstvi-ve-stan-40400629>.

SVOBODA, Tomáš. Reportáž z „nejhorší“ adresy v zemi, kde nabízí byty za cenu garáže - Seznam Zprávy. Seznam Zprávy [online]. 6. 2. 2022 [cit. 2023-07-27]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-reportaz-z-nejhors-i-adresy-v-zemi-kde-nabizi-byty-za-cenu-garaze-187304>.

SVOBODOVÁ, Ivana. Boží bojovníci u soudu s Tušlem a Čermákem • RESPEKT. *RESPEKT* [online]. 7. 6. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.respekt.cz/kontext/bozi-bojovnici-u-soudu-s-tuslem-a-cermakem>.

ŠTINDL, Ondřej. Jednou nás ten smích nad odposlechy může přejít. *Deník N - Nezávislý český deník* [online]. 24. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://denikn.cz/903976/jednou-nas-ten-smich-nad-odposlechy-muze-prejit/>.

ŠTORKÁN, Martin. Mišák, Slepíček, Guči a Maťo. Přečtěte si, jak fungovala skupina kolem radního Hlubučka | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. *IROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/hlubucek-praha-magistrat-dpp-doppravni-podnik-stan_2206161600_sto.

Tisková zpráva ze dne 15. 6. 2022 - Soustava státního zastupitelství ČR. *Vrchní státní zastupitelství v Praze - Soustava státního zastupitelství ČR* [online]. 15. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://verejnazaloba.cz/vsz-praha-aktuality/tiskova-zprava-ze-dne-15-6-2022/>.

Tisková zpráva ze dne 17. 6. 2022 - Soustava státního zastupitelství ČR. *Vrchní státní zastupitelství v Praze - Soustava státního zastupitelství ČR* [online]. 17. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://verejnazaloba.cz/vsz-praha-aktuality/tiskova-zprava-ze-dne-17-6-2022/>.

VACULÍK, Radim, Barbora PRCHALOVÁ a Jan MENŠÍK. Kauza Hlubuček: K 11 obviněným policie přidává další dva - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 16. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-kauza-hlubucek-policie-obvinila-uz-trinact-lidi-40400320>.

VACULÍK, Radim a Jaroslav SOUKUP. Státní zastupitelství se odvolalo proti prodloužení Redlovy omezené svéprávnosti - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 23. 6. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z:

<https://www.novinky.cz/clanek/domaci-statni-zastupitelstvi-se-odvolalo-proti-prodlouzeni-redlovi-omezene-svepravnosti-40401060>.

VACULÍK, Radim. Žalobci a Blažek vysvětlovali, jak je to s úniky z trestních kauz - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 20. 7. 2022 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-zalobci-a-blazek-vysvetlovali-jak-je-to-s-uniky-z-trestnich-kauz-40403489>.

VACULÍK, Radim. Žalobce poslal policistu z kauzy Dozimetr k soudu - Novinky. *Novinky.cz - nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. 9. 6. 2023 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-zalobce-poslal-policistu-z-kauzy-dozimetr-k-soudu-40434211>.

Seznam jiných zdrojů

Bomba tikala, ale rázný krok nepřišel, *Deník N*, 20. 6. 2022, s. 6, ISSN 2571-1717.

Etický kodex Aktuálně.cz - Aktuálně.cz. Aktuálně - Aktuálně.cz [online]. 6. 1. 2014 [cit. 2023-07-27]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/eticky-kodex/>.

Hlasování pořadové číslo 200. Stenografický zápis 9. schůze, 10. 2. 1999. Stenoprotokoly – PS ČR 1998-2002 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?G=13374>.

Instrukce Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 24. 7. 2009, č. j. 13/2008-SOSV-SP, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Ministerstvo spravedlnosti, 24. 7. 2009 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: https://justice.cz/documents/12681/742751/Instrukce_MSp_k_InfZ-nova.pdf/9d25e730-7b73-4445-9284-c7e179cdc97e.

Kodex Českého rozhlasu | Rada Českého rozhlasu. Rada Českého rozhlasu [online]. [cit. 2023-07-27]. Dostupné z: <https://rada.rozhlas.cz/kodex-ceskeho-rozhlasu-7722382>.

Nález Ústavního soudu ze dne 30.3.2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10.

Nález Ústavního soudu ze dne 23.6.2015, sp. zn. II. ÚS 577/13.

Pozměňovací návrh poslance Ondřeje Profanta k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů. Parlament ČR,

Poslanecká sněmovna 2017-2021 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=136154&pdf=1>.

Dál zůstává starostou. Pro místní je dobrej kluk, *Právo*, 17. 6. 2022, s. 4, ISSN 1211-2119.

Slepičák je nevyzpytatelný. Co zaznělo, když dělili peníze, *Právo*, 18. 6. 2022, s. 4. ISSN: 1211-2119.

Redakční etický kodex – O Seznamu. O Seznamu [online]. [cit. 2023-07-27]. Dostupné z: <https://o.seznam.cz/eticky-kodex/redakcni-eticky-kodex/>.

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 7. 2012, čj. 30 A 66/2011-59.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017 č. j. 6 As 338/2016-55.

Rozhodnutí kárného senátu ze dne 12. 6. 2023, čj. 11 Kss 6/2022-109.

Sněmovní tisk 991/0 – Vládní návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (...). Parlament ČR, Poslanecká sněmovna 2002-2006 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=14119&pdf=1>.

Sněmovní tisk 991/2 – Pozměňovací a jiné návrhy k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (...). Parlament ČR, Poslanecká sněmovna 2002-2006 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=14121&pdf=1>.

Sněmovní tisk 443/0 – Vládní návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Parlament ČR, Poslanecká sněmovna 2006-2010 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=26143&pdf=1>.

Sněmovní tisk 139/0 – Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů. Parlament ČR, Poslanecká sněmovna 2017-2021 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=134598>.

World Press Freedom Index 2009. Reporters Without Borders (RSF), 4. 5. 2009 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://rsf.org/en/index?year=2009>.

Teze bakalářské práce

SCHVÁLENO

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce									
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:									
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Šimon Rogner	Razítko podatelny: <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;"> Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd </td> </tr> <tr> <td>Došlo dne:</td> <td style="text-align: center;">15 -03- 2023 -1-</td> </tr> <tr> <td>Čj: 93</td> <td>Příloh:</td> </tr> <tr> <td>Přiděleno:</td> <td></td> </tr> </table>	Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd		Došlo dne:	15 -03- 2023 -1-	Čj: 93	Příloh:	Přiděleno:	
Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd									
Došlo dne:		15 -03- 2023 -1-							
Čj: 93		Příloh:							
Přiděleno:									
Imatrikulární ročník diplomantky/diplomanta: 2020/21									
Fakultní e-mail diplomantky/diplomanta: 35980656@fsv.cuni.cz									
Studijní program/specializace: Komunikační studia, specializace Žurnalistika									
Název práce v češtině: Analýza informačních zdrojů ve zpravodajství českých deníků o kauze Dozimetr									
Název práce v angličtině: Analysis of information sources in Czech dailies' coverage about the Dozimetr case									
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2022/2023) (diplomovou práci je možné obhajovat <u>nejdříve</u> šest měsíců od schválení tezí) LS 2022/23									
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): Bakalářská práce se zaměřuje na to, jaké informační zdroje používaly české tištěné celostátní seriózní deníky (Deník N, E15, Hospodářské noviny, Lidové noviny, MF Dnes, Právo) ve zpravodajství o tzv. kauze Dozimetr týkající se údajné korupce v pražském dopravním podniku. Pomocí obsahové analýzy a na základě odborné literatury zkoumá, zda a případně které typy zdrojů převažovaly ve zpravodajství deníků v prvních 30 dnech od začátku kauzy. Teoretická část shrnuje typologii informačních zdrojů i etické výzvy spojené s informováním o trestních případech, zvláště těch, které se nacházejí v neveřejné fázi trestního řízení. Metodologická část přibližuje kvantitativní obsahovou analýzu, která odpovídá na položené výzkumné otázky. Cílem práce je zjistit, jaké zdroje deníky při informování o kauze Dozimetr citovaly, a to i s ohledem i na kritiku poukazující na nadměrné používání anonymních zdrojů a neveřejných policejních dokumentů.									
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): <ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod 2. Teoretická část <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Informační zdroje 2.2. Informační zdroje v trestních kauzách 2.3. Poskytování informací o trestním řízení 2.4. Etické výzvy při informování o trestním řízení 3. Představení kauzy Dozimetr 4. Metodologická část <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Cíl 4.2. Výzkumné otázky 5. Analýza <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Rozbor 5.2. Odpovědi na výzkumné otázky 6. Závěr 									
Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy): České tištěné celostátní seriózní deníky (Deník N, E15, Hospodářské noviny, Lidové noviny, MF Dnes, Právo). Zkoumané období je od 16. června 2022 do 16. července 2022.									
Postup (technika) při zpracování materiálu: Kvantitativní obsahová analýza, jejíž výsledky budou interpretovány i pomocí kvalitativních metod.									
Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech									

titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2–5 řádků):

HERCZEG, Jiří. *Média a trestní řízení*. Praha: Leges, 2013. Praktik (Leges). ISBN 978-80-87576-50-2.

- Publikace nabízí základní vhled do role médií během trestního řízení. Shrnuje právní principy jako zásadu veřejnosti nebo presumpci nevinny, ale i vývoj norem upravujících informování o trestním řízení a poskytování informací o něm. Jako srovnání pak publikace ukazuje některé zahraniční příklady.

CARLSON, Matt. *On the condition of anonymity unnamed sources and the battle for journalism*. Urbana: University of Illinois Press, 2011, 1 online resource (217 p.). ISBN 1-283-07015-4

- Publikace novináře Matta Carlsona ukazuje nejen na příkladu invaze Spojených států do Iráku a mediálního informování o údajných chemických zbraních hlavní výzvy a rizika při příliš velkém a nekritickém používání anonymních zdrojů.

VESECKÁ, Renáta a Jakub CHROMÝ. *Kriminalita, veřejnost a média: problémy, o nichž se příliš (ne)mluví*. Praha: Linde, 2009. ISBN 978-80-7201-772-0.

- Publikace se zabývá fenoménem kriminality a jeho zobrazování v médiích. Zamýšlí se nad vztahem kriminality a veřejnosti, ať už přímo například přes oznamování trestných činů, nebo prostřednictvím médií. Nabízí i úvahu o podávání informací z trestního řízení.

MORAVEC, Václav. *Proměny novinářské etiky*. Praha: Academia, 2020. Společnost (Academia). ISBN 978-80-200-3111-2.

- Publikace analyzuje eticky sporné oblasti novinářské práce a jejich proměny v závislosti na vývoji mediálního trhu či vzniku nových typů médií. Publikace podrobně rozebírá i typy informačních zdrojů včetně anonymních a poukazuje na možné problémy při jejich používání.

TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 9788073676834.

- Publikace objasňuje základní typy výzkumu médií a na konkrétních příkladech ukazuje jednotlivé metody. Do detailu rozebírá i kvantitativní výzkumy včetně obsahové analýzy, která tvoří základ této práce.

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let):

VESELÝ, Martin. *Zveřejňování uniklých odposlechů v médiích jako etické dilema*. Brno, 2023. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce Urbánková, Marina.

ŠUDRYCHOVÁ, Šarlota. *Role médií v trestním řízení*. 2019. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Právnická fakulta, Katedra trestního práva. Vedoucí práce Pelc, Vladimír.

KUCHAŘ, Roman. *Trestní řízení ve zpravodajství ČTK*. Praha, 2020. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Trunečková, Ludmila.

ŠTĚPÁNKOVÁ, Pavla. *Média a trestní řízení*. Brno, 2021. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Vedoucí práce Kuchta, Josef.

PROKEŠ, Ondřej. *Rámcování kauzy Čapí hnízdo v českých denících*. Praha, 2020. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Nečas, Vlastimil.

Datum / Podpis studenta/ky

15.3.2022

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Doporučuji před zahájením práce vyjasnit strukturu kvalitativní a kvantitativní části výzkumu, zejm.

s ohledem na povahu anonymních zdrojů. Pro procesní projednání tezí je ale aktuální podoba dokumentu dostačující.

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

Jaromír

Hanzal

Hanzal, Jaromír

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO VE VYHLÁŠCE ŘEDITELE INSTITUTU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE NA IKSŽ SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO PROGRAMU.

Seznam příloh

Graf č. 1: Dokumenty jako informační zdroje v kauze Dozimetr

Graf č. 2: Graf ukazuje, jak média citovala jiná média, sama sebe nebo více médií.

Graf č. 3: Aktéři jako informační zdroje v kauze Dozimetr

Graf č. 4: Pojmenované a nejmenované zdroje v kauze Dozimetr.

Graf č. 5: Rozdělení nejmenovaných zdrojů v kauze Dozimetr.

Graf č. 6: Informační zdroje využívané novináři Deníku N

Seznam tabulek

Tab. 1: Definice hodnot v kategorii Zdroj – Aktér

Tab. 2: Definice hodnot v kategorii Zdroj – Dokument